

A REGGEL

Ára 24 fillér (3000 korona)

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖK K SZILARD-UTCA 19

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JOZS. 10-26, JOZS. 34-42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 1-50 sokol, 1-20 lira, 2 francia frank

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTÓL REGGELIG: JOZSEF 9-30, JOZSEF 10-15

VI. évfolyam

Budapest, 1927 január 10

2. szám

Engem a politikai életből kiüldözni nem lehet!

— mondja A Reggel-nek **Andrássy Gyula gróf**, akit az **Albrecht főherceghez közelálló főurak titkos agitációja buktatott el a mágnások felsőházi tagválasztásán**

Vasárnap lázas tanácskozások folytak, miként lehetne reparálni a szombati választási eredményt

Apponyi Albert: „Sajnálatos eltévelyedés, amelynek okait világosan nem látom...”

(A Reggel tudósítójától.) A kulisszák mögötti suttogások, a hátsó ajtó mögötti szervezkedések és összeesküvések diadalmaskodtak: **Andrássy Gyula grófot kibukatták az országgyűlés felsőházából.** Egészen bizonyos, hogy a kormány kezdetlől fogva idegenkedett attól a gondolatól, hogy **Andrássy grófnak** szécséke legyen a felsőházban, de beavatott helyen úgy informálták **A Reggel-t**, hogy a kormányon kívül **egyéb befolyásos tényezők is** érvényesítették befolyásukat, hogy **Andrássy kimaradjon a felsőházból is.** Általános a vélemény, hogy **gróf Andrássyt**, mint

egy **magyar szellemi arisztokrácia egyik legkiválóbb reprezentansát is hely illette volna meg a felsőházban**

és ha a magyar főnemesség nem honorálta **Andrássy**nak a kultúra terén szerzett érdemeit, ennek csak az lehet a magyarázata, hogy a **magyar arisztokrácia nem ismeri azokat a szolgálatokat, amelyeket Andrássy Gyula a magyar irtalomnak, művészetnek és történelmi tanulmányoknak tett.**

A kibuktatás előzményeihez tartozik, hogy a kormányhoz közelálló mágnások még a hivatalos listára sem akarták **Andrássyt** felvenni és a **Zichy grófok közbenjárásának csak akkor mutatkozott eredménye, amikor**

gróf Hadik János a leghatározottabban kijelentette, hogy **Andrássy mellőzésének nyomában levonná a legmesszebbmenő következményeit.**

Igy történt, hogy **Andrássy** neve mégis rákerült a hivatalos listára, **örgróf Pallavicini György ellenséki akciójában azonban, amelytől gróf Andrássy teljesen távolított, a kormánypárti főnemesség ürügyet talált gróf Andrássy nevének törlesztére.** Időközben ugyanis a kormánypárti körökben az a megmondolvas kerelkedett fölül, hogy **gróf Andrássy a felsőházban nagyobb veszedelmet jelenthet a kormányzatra nézve, mint az alsőházban, ahol mind jobb-, mind balfelé teljesen izolálva lett volna.** A felsőház ugyanis nem lesz annyira függő viszonyban a kormánnyal, mint az a kormánypárti többség, amely a mandátumát legnagyobbbrészt a hatóságok támogatásának köszöni és így nem volt kizártnak tekinthető az a lehetőség, hogy **Andrássyt politikai és kulturális presztízse hamarosan vezérszerephez juttatja a felsőházban.** A kormánypárti aggodalmakon kívül azonban

még súlyosabban esett latba az **Albrecht királyi herceghez közelálló főnemesség érvelése és titkos agitációja.**

Gróf Andrássy ugyanis kezdetlől fogva el van határozva arra, hogy **egyszermindenkorra lisztözze a minduntalan visszatérő Albrecht-kombinációk ügyét, a felsőházban pedig**

alkalmat találhatott volna arra, hogy a királykérdésben nyílt színváltásra szólítsa föl **Albrecht királyi herceget, aki örökös jogon ugyancsak tagja a felsőháznak.**

Ez a magyarázata annak, hogy az **Izabella királyi hercegnőhöz és Albrecht királyi herceghez közelálló főnemesség a kormánypárti szempontoktól függetlenül is becsületesebb és hazafiasabb ügyhöz méltó buzgalommal buzgókodtak Andrássy kibuktatása érdekében.** Egyenként és a legnagyobb titoktartás mellett tárgyaltak a szavazásra jogosult főnemességekkel és a többnapos szervezkedésnek titkos munkája nem is maradt eredmény nélkül.

Az egyetlen ember, akit ez az eredmény nem lepett meg, maga **gróf Andrássy Gyula**, aki vasárnap délben a következőket mondotta **A Reggel** munkatársának:

— Engem nem lepett meg a szombati főrendválasztás eredménye, amelynek reám gyakorolt első hatása ösztönli szölyva, az hogy **nevetésre ingerel.** A született főrendek többsége nem tart engem méltónak arra, hogy képviseljem őket a felsőházban. Hiszen ők

annyival többet tanultak, dolgoztak és áldoztak a közügyért, mint én,

hogy ezek után teljesen érthető, ha nem tartottak érdemesnek arra, hogy beküldjenek az országgyűlésbe. Nem tudom, hogy kik szavaztak ellenem, de el tudom képzelni, hogy **nagyrészt olyanok, akikkel nagyon jó viszonyban voltam, amikor még hatalmon voltam és akik**

hűségeseen fognak még egyszer támogatni, ha a politikai helyzet megváltozik.

Munkatársunknak arra a kérdésére, hogy **mik a legközelebbi tervei és miképen itéli meg az általános politikai helyzetet, Andrássy gróf** így válaszolt:

— Természetesen, **továbbra is intenzíven óhajtok foglalkozni a politikával és mindenképen**

azon leszek, hogy **főlébresszem a nemzetet, a közvéleményt,**

amely független a mai rendszertől, **egészen más, mint mai összelátelében a törvényhozás és véglete módot kell találnia arra, hogy akaratát a rá nehezedő nyomás, erőszak és hamisítások ellenére is érvényesíthesse.**

Apák és fiuk

Az Országház-terre kanyarodó dunaparti villamosról olyan nemes üdülés, olyan kis ünnep nekünk, leszárlékult magyaroknak, arra a pazar lovasszoborra kipillantani... ott áll előttünk idősebb **Andrássy Gyula** gróf megörökített alakja, magyar diszben, fődetlen fővel, történelmi hangulattal s művészi charme-mal a magyar főváros fölött időző felhőkbe illeszkedve. Az újsütetű honatya, aki a parlamentbe igyekszik, talán Savoyai **Eugenek** nézi a diszes alakot azon a büszke paripán. És ha hátranéznék az iróasztalunknál ülve, a könyvespolcunkon nyolc-tíz vastag könyv sarkán ott ragyog **Andrássy Gyula** grófnak, a fiúnak a neve, akit az újjákevert magyar főrendház magához méltónak nem talált. **Andrássy Gyula** gróf azokban a szép, nehéz kötetekben Magyarország főnmaradásáról mereng annyi szellemmel, annyi lelkiismerettel és olyan tudományos fölkészültséggel, hogy ez a könyvsorozat bármelyik Akadémiának díszére válhatna. Ugyanez az **Andrássy Gyula** harminc esztendő óta áll a magyar parlamentáris élet homlokterében. Generációk ismerik és tisztelik az élő szavát, az írását ennek a politikáló nagyrúnak, akinek a finom, fiús alakja leszokhatatlannul hozzá tartozik a szemünkben a nemesebb Pest képéhez és a magyar politikai élethez. **Andrássy Gyula** gróf is lehetett volna kártyahős és lehetett volna nagy vadász, primadonnafőbőrle és pólovészér és lehetett volna cinikus, hízlelő aulikus mágnás s lehetett volna az a köznyös magyar főúr, aki Párisban, Londonban tölti az életét. Vagy lehetett volna a régi többség nagynevű reprezentánsa, akinek hatalom és siker kell, még megpróbálhatjuk elképzelni, micsoda fény, micsoda világlámpa lett volna a pályája az idősebb **Andrássy Gyula** tehetséges szép fiának a halás Habsburgok alatt. De **Andrássy Gyula** a Széchenyi lelkeből kivetített magyar főúr típusa. Ami magyar kérdés, érdek, ábránd, az mind az ő személyes ügye volt. Irodalmat, tudományt mivel és pártfogolt, az ifjú magyar közönművészetet nevelte, táplálta s vitte előre. Elsősorban politikát csinált; voltak hát ellenségei, többen persze mint barátai. Az ő keskeny keze nem maroklhatta az aktív politika bunkóit. Ő a jólnevelt magyar Gironde, akinek a mi konventünkben nem ült pártja s nem születtek követői. A girondisták a bukásokkal győznek. Ők adják, hagyják a termékenyítő magot az élelmes országbirotoklóknak. Az volt a természetes, hogy ő gondolkozik, kiúzd, szenved és mások tanulnak és boldogulnak. Mi, akik elég távol állunk a politikai harcokban az **Andrássy Gyula** zászlajától, tiszteletadással kísérik ma a nemes, nagyérdemű főúr bukását. **Andrássy Gyula**nak büszkének kell lennie erre az elkesztő puccsra, amellyel őt a főrendházból kitarja az a mai magyar arisztokrácia fiatalág, amelynek lelki és országos problémái az **Admushan** oldónak meg. Ha azt mondanánk, hogy **fejfel magaslík ki ebből a társaságból, lealacsonyítanánk őt, hiszen az Admiral-bárheli főrendek Andrássy, Gyula bökavédőjeig sem érnek.**

Több önállóságra, jellemre és önértetve van szüksége a nemzetnek és ha ezt nem sikerül benne fölébraztenünk és megerősítenünk, akkor elpusztulunk.

Ezen azonban éppen úgy lehet a Házon kívül dolgozni, mint a törvényhozás keretein belül. Amíg életerő van bennem, mindig szemben fogok állni a mai rendszert képviselő kormányokkal.

Engem a politikai életből kiüldözni nem lehet,

mert odakapcsol mérhetetlen hazaszeretetem és kötelességtudásom. Az a sok aljas hazugság, amellyel évek óta megrágalmaznak, lepatann rólam és semmi körülmenyek között el nem riaszt attól, hogy kötelességemet hazám érdekében teljesítem.

A legitimista politikusok egész vasárnapon át

lázás tanácskozásokat folytattak Andrassy grófnak a felsőházól történt kibuktatásáról.

Apponyi főháborodással nyilatkozik Andrassy kibuktatásáról, amelyet „sajnálatos eltévelyedésnek” minősít

Gróf Apponyi Albertet valósággal leverte Andrassy kibuktatásának híre. Ő, aki bölcs és hűvös nyugalommal szokta bírálai a közélet és a politika eseményeit, most az őszinte főháborodás hangján nyilatkozik *A Reggel* munkatársának:

— Teljes mértékben föl vagyok háborodva!

Föl sem tételezhetem, hogy gróf Andrassy Gyulát kibuktatják a felsőházól.

A hihetetlennek látszó hír valósággal frappirozott, mert teljesen kizártnak tekintettem, hogy ilyesmi megtörténhetik. Amikor közltek velem, hogy az örökös jogú főrendek nem tartották méltónak gróf Andrassy Gyulát képviselőtükre, régi história jutott eszembe, amely talán legjobban jellemzi a most megtörtént főrendválasztást. — Bülownak, a zenészek egy művét meglepetésszerűen hideg közönnnyel fogadta a közönség és amikor a művész egyik hozzátartozója konstatálta, hogy a darab megbukott, Bülow ezt válaszolta neki: „Nem a darab bukott meg, hanem a közönség!”

Kijelenthetem én is, hogy Andrassy jelentőségét és súlyát ez az eset *semmivel sem csökkenti*, ellenben nehezen képzelhető, hogy emelje annak az *illuszió* választótestületnek tekintélyét, amely saját legjobbjait nem becsüli meg. A szavazásban résztvevő 149 főnemes közül 82-ten törölték a listáról Andrassy nevét. Természetesen szó sem lehet arról, hogy ez a

sajnálatos eltévelyedés,

amelynek okait világosan nem látom, olyan hatást váltson ki, amely a magyar közéletet megfossza Andrassy tevékenységétől. Megtörtént az már minden nemzet történetében, hogy kivételes emberek valamely időben nem találta kellő támogatásra, sőt

ostracizmusmal sújtottak.

Ennek az esetnek tehát gróf Andrassy Gyula egyéniségének és hivatásának szempontjából nagy és különösen állandó jelentősége nincsen. Inkább

jellemző arra az epochára, amelyben ez az eset megtörtént,

helyesebben mondva jellemző ennek az epochának *némely betegség* tünetére, amelyeket abban szeretnék összefoglalni, hogy

ez az epocha nem szereti az önálló egyéniségeket.

Mindezek a *körtáni magyarzatok* azonban nem változtattak azon az igen komoly tényen, hogy a most összeülő parlament éppen abban az időben fogja nélkülözni Andrassyt, amikor Magyarország *külpolitikai kérdései* az eddigénél sokat nagyobb mértékben léphetnek előtérbe.

Nélkülözni fogja a parlament annak a férfinak közreműködését és az abból áradó világosságot, aki ma minden élő magyarnál jobban ismeri az európai politika színevénycseit és ennélfogva jobban látja meg azo-

Sigray Antal gróf több legitimista mágnással együtt Zichy János grófnál ebédelt, később pedig részletesen megvitatott a szombati választás *külisszatitkait*. Fölmerült az a gondolat is,

nem lehet-e a szombati választás eredményét valamiképpen reparálni.

A *Reggel* munkatársa beszélt erről a kérdésről Zichy János grófnak,

aki a következőket mondotta: — A felsőházi választást nem lehet visszacsúszni, nem lehet tehát, sajnos, reparálni sem. Bizonyosra veszem azonban, hogy

Andrassy grófnak a törvényhozásból való kimaradása átmeneti állapot

és megint el fog jönni az idő, amikor politikai értékének és súlyának megfelelően ismét részt vehet az aktív politikai életben. Nagyon szomorú, hogy amikor az ország mai súlyos viszonyai között minden politikai értékkel meg kell őriznünk és egysítenünk, Andrassy Gyula grófot nélkülözniük kell az új országgyűlésben.

kat a döntő erőket és erőviszonyokat, amelyek a nagyközönség előtt nagyrészt rejtve maradnak.

Ezen a bajon *mihamarabb segíteni kell*, azon kell lenni, hogy mielőtt a körülmények lehetővé teszik, Andrassy ismét elfoglalhassa helyét a magyar parlamentben. Addig is, amíg ez megtörténhetik, Andrassy Gyula módot fog találni arra, hogy a köz érdekeknek teretnyeljen. Bizom önzetlen hűségében és hosszú közéleti működéséből leszűrte bölcsességében, amely a parlamenten kívül is meg fogja találni a lehetőségek szava súlyának érvényesítésére, amely eddig sem szorult semmiféle

formai jogcímre,

hogy azt meghallják és megismerjék.

Pallavicini szerint „bizonyos tényezőkben megvan az a törekvés, hogy puccszerűen oldják meg az alkotmányjogi kérdéseket”

Szükségszerűen tartottuk, hogy beszéljünk ebben az ügyben

Pallavicini György

öreggrófnak is, mivel a kormányhoz közelálló mágnások az ő ellenzéki mozgalmának és

különlistájának tulajdonitják Andrassy bukását.

— Egészen komikus az a beállítás — mondotta munkatársunknak Pallavicini —, mintha Andrassy gróf kibuktatásának oka az ő fölszólalásom és ellenzéki listámnak előterjesztése lett volna. Föl sem lehet tételni, hogy a szavazásra jogosult főnemesek attól tegyék függővé állásfoglalásukat, vajjon fölszólaló-e vagy sem az előzetes értekezleten. A tény az, hogy

a főnemesek többsége régen el volt határozva arra, hogy Andrassyt kibuktatja a felsőházól,

erre a régi elhatározásukra pedig az én későbbi állásfoglalásom semmiféle befolyással nem lehetett. Ez az erőszakos beállítás nem más, mint

a rossz lelkiismeret hangja,

amellyel rám akarják háritani az ódiúmot, mert érzik, hogy Andrassy kibuktatása nem Andrassyra, hanem rájuk nézve szűgyen, amiért, ha titokban is, de kell, hogy szégyeljk magukat. A legélesebben kell tiltakoznom az ellen is, mintha pártpolitikai szempontok vezettek volna az ellenzéki lista összeállításában. Érdetileg ugyan azon az állásponton voltam, hogy politikai listáknak kell megmérkőznök, mert akkor az egész választás politikai mérkőzésé fejlődhetett volna, később azonban elejtettem ezt a tervet, bár a kompromisszum gondolatát egyáltalán nem helyesltem. És hogy nekem volt igazam, bizonyítja az is, hogy

a kompromisszumot megszegtek, Andrassyt az előzetes megállapodás ellenére kibukatták.

A kompromisszumos lista azonban még eredeti formájában sem felelt meg azoknak a feltételeknek, amelyekkel maguk a kompromisszum propagálói fölláttottak és ezért tartottam szükségesnek, hogy külön listán próbáljak meg javításokat eszközölni. Maga az a tény, hogy Andrassy gróft kibukatták a felsőházól, szorosan összefügg az alkotmányjogi kérdésekkel. Bizonyítva látom most azt a meggőződésemet, hogy, sajnos,

bizonyos tényezőkben megvan az a törekvés, hogy a függőben levő alkotmányjogi kérdéseket puccszerűen oldják meg.

Nagyon szomorú, hogy a főrendi társadalom sok tagja *odaadja magát ezeknek a törekvésnek*, ami azt bizonyítja, hogy a főnemesek jelenlegi része nem legitimista meggőződésű, vagyis szemben áll a jogfolytonosság gondolatával.

Janits pesti közjegyző-kamarai elnök kibukott a vasárnapi felsőházi tagválasztáson

Madarász István pécsi közjegyző lett a közjegyzők felsőházi képviselője, de a választás ellen óvást emeltek

(A *Reggel* tudósítójától.) Vasárnap választották az ország közjegyzői kamarái felsőházi képviselőjüket az igazságügyi minisztérium emeleti nagytermében. A választáson úgy a budapesti, mint a vidéki kamarák két-két

elektorral képviseltették magukat. A budapesti jegyzőket dr. Holtscher Siegfried és dr. Hedry Aladár, a debreceniek dr. Tóth Endre és dr. Kovács Elek, a szombathelyiek dr. Hamny Tódor és dr. Lenárd Dezső, a pécsiek dr. Rusa Ernő és Mike Imre, végül a szegediek Demkó Pál és Földes Béla képviselték. A választás eredményét 11 órakor hirdette ki Záborszky István helyettes államtitkár, választási biztos. Eszerint

a közjegyzői kamarák felsőházi tagja Madarász István pécsi, póttagja pedig Jedlicska Béla szegedi közjegyző lett.

Madarász Istvánra hat szavazat esett, négyet Janits Imre, a budapesti közjegyzői kamara elnöke kapott. Ugyanekesek hat szavazatot kapott Jedlicska Béla póttag Galánfy János debreceni kamarai elnök négy szavazatával szemben. A választási eredmény kihirdetése

után fölszólat dr. Tóth Endre, a debreceni kamara elektora és

óvást emelt a választás eredménye ellen, mert Lenárd Dezső, Mike Imre és Földes Béla csak mint pótelektorok szerepeltek és nem volt szabályszerű megbízásuk. A bejelentés élenk föltűnést keltett. Záborszky István választási biztos bejelentette, hogy az ügyet fölvizsgálja, azután fog intézkedni a további eljárásról. A kamarai tagok körében az a vélemény alakult ki, hogy a szabálytalan szavazás miatt új választásra is sor kerülhet.

Előkelő bálokon

17 év óta
nem volt olyan jó műsor Budapesten, mint a
Terézkörúti Szinpad
szencziációs új műsora

Kezdeté ¼9-kor

Telefon 65-54

Bizonytalan még Bethlen római utja

Konkrét terv nem alakult ki, Korai minden hír a Mussolinivel való megbeszélések időpontjáról

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi lapok megírták, hogy Bethlen miniszterelnök február végén valószínűleg Rómába utazik és tárgyalni fog Mussolini olasz miniszterelnökkel. A Reggel munkatársának

beavatott helyen

a következőket mondták a miniszterelnök utjáról:

— A magyar és jugoszláv kormány között tudvalevően tárgyalások indultak meg a szabad tengeri kikötő kérdésében. Fiume révén ennek a kérdésnek rendezésében természetesen Olaszország is messzemenően érdekelt lenne. Az ügy fontosságára való tekintettel tehát fölmerült az a gondolat, hogy

a magyar miniszterelnök a jugoszláv kormányval folyó tárgyalásokkal kapcsolatban látogasson el Rómába

és ott az olasz miniszterelnökkel közvetlen tárgyalások során biztosítsa a fölmerülő kérdések megoldását. Konkrét terv erre vonatkozóan egyelőre még nem alakult ki, éppen azért

koraik azok a hírek, amelyek Bethlen miniszterelnök olaszországi útjának idejéről számolnak be.

*

A magyar közvéleményt gróf Bethlen tervbevért római utazásának híre, amelyet egy napilap vasárnapi száma konkrét formában közölt, rendkívül meglepte, annál inkább, mert hiszen a magyar külpolitika vezetői soha és semmiféle formában nem informálják arról, milyen irányban és kire támaszkodva próbálunk elindulni azon az úton, amely nemzeti céljaink megvalósításához vezet. Ebben a tájékozatlanságban le kell szögeznünk, hogy

a tervbevért római út minden szimpátia ellenére, amelyet a baráti olasz nemzet iránt táplálunk, nem találkozik a magyar közvélemény körében osztatlan helyesléssel.

A magyar közvélemény kockázatosnak tartja a magyar külpolitikának egy olyan nagyhatalom kelet-európai politikájához való hozzáfűzését, amelynek magának sincs még kifejeződött és konkrét formába öltöztetett politikai és veszedelmesnek tartja, hogy Magyarország jövőben politikája olyan diplomácia befolyása alá kerüljön, amely ideig semmiféle hajlandóságot nem mutatott arra, hogy magát a magyar célok érdekében akár igérettel is elkötelezze.

kedési akció egyik irányítója volt. A következő választ kaptuk:

— A választások eredménye a liberális orvosfrakció teljes és mélyreható jelentőségű győzelmét jelenti. Kiderült, hogy a Mone nem azonos Ritoókkal és Csilléryvel, hogy már a Mone józan elemei belátták, hogy végre az orvosok között is teljes egészében helyre kell állítani a társadalmi békét. A győzelem nem vakít el bennünket, nem illünk győzelmi ünnepeket, ellenben ki fogjuk mérlyíteni sikerünket, még erősebben fogunk szervezkedni, hogy a jövőben az orvosok végre ne foglalkoztassák többé a nagy társadalmat személyeskedésekkel, gyűlölködő akciókkal, hanem kizáróan tudományuk érett gyümölcseivel. Ebből orvostudomány nem volt a múltban és nem lesz a jövőben sem.

Dalnoky Viktor vasárnap este, a Tosca előadása előtt, tudta meg, hogy felesége életéről lemondtak az orvosok

(A Reggel tudósítójától.) Akik vasárnap este jelen voltak az Operaház előadásán, nem is sejtették hogy Dalnoky Viktor dr., aki a Tosca-ban a sekrestyés szerepét énekelte, mily nagy áldozatot hozott. A művész, akinek felesége, Angela Lorria, már hosszabb idő óta súlyos beteg,

közvetlenül az előadás előtt értesült, hogy az orvosok lemondtak felesége életéről;

megkezdődött az agónia. Az Andrássy-uti ezomoru lakásban összegyűlt a rokonság is, hogy ott legyenek a halálkő ágyánál.

Dalnoky Viktor pedig elbúcsúzott a halálkőtől, neki mennie kellett az Operába, mert az utolsó pillanatban már nem mondhatta le szerepét. Amikor véget ért az előadás, felesége már teljesen eszméletlenül találta. A taps, amit vasárnap este kapott, talán már a gyógyszerben gyűyül. Dalnoky művésztársai, akiknek tudomására jutott a fájdalom esemény, meghatottan szorítottak vele kezét ezért a súlyos művészi önfeláldozásért.

Az orvosok felsőházi tagjelölésén vasárnap a liberálisok fölényes győzelmével Gerlóczy, Flesch és Hülli tanárokat kandidálta az orvosszövetség

Ritoók és Kéthly báró kibuktak. — A főtítkárválasztáson Csilléryt 200 szavazattal győzte le Dalmady Zoltán tanár

(A Reggel tudósítójától.) Az Országos Orvosszövetség, amely Magyarország orvosainak csaknem 90%-át egyesíti, vasárnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott a Kir. Orvosegyesület nagytermében. Apróbb jelentőségű tárgyak mellett a kongresszus főadata volt, hogy a főrendiházi törvény rendelkezései értelmében megválassza azt a három jelöltet, akik közül a kormányzó a felsőház orvosképviseletét kinevezi. Azonkívül a dr. Csorodás Elemér tiszti főorvos megválasztásával megüresedett országos orvosszövetségi főtítkári állás betöltése volt napirenden. Az orvosok parlamentjének ezt a fontos ülést rendkívüli érdeklődés előzte meg, mert a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete, a fajvédőorvosoknak a kommunizmus után megalkult és a kommunizmust követő sajtós politikai viszonyok között irányító szerepet játszó egyesülete politikai nézőpontokból kizárta ezeket a tisztségeket is betöltőket és legcsoportosabb embeireit jelölte. Az Országos Orvosszövetség igazgatótanácsának hivatalos jelöltje a felsőházi tagságra Flesch Nándor és Szizethy-Gyula Sándor orvosszövetségi elnökök, valamint Gerlóczy Zsigmond egyetemi tanár, a Budapesti Orvosok Szövetségének elnöke voltak. Ezzel szemben a Mone Flesch Nándor és Szizethy-Gyula Sándor helyett Ritoók Zsigmondot, a Mone ehöket és báró Kéthly Lászlót, a szélsőjobboldali orvospolitika exponensét jelölte. A választási harcban tulajdonképpen két érős orvosi szervezet,

tíz órákor nyitotta meg dr. Imre József egyetemi tanár, elnök, azonban az orvosok már jóval előbb oly hatalmas számban lepték el a Kir. Orvosegyesület összes helyiségeit, hogy a megjelenteknek több mint a fele az utcára szorult.

Izgalmas és órák hosszát tartó titkos és személyenkénti igazolattással összekötött szavazás után délután 2 órákor hirdette ki Imre József elnök, hogy az Országos Orvosszövetség kongresszusa a harmas jelölést a következőképp ejtette meg:

Gerlóczy Zsigmond egyetemi tanár 980 szavazattal, Flesch Nándor, az Országos Orvosszövetség alelnöke 375 szavazattal és Hülli Hümér tanár, a Budapesti Orvosok Szövetsége alelnöke 550 szavazattal.

A fajvédő orvosok körében az eredmény nagy lehangoltságot keltett, mert biztosra vették győzelmüket. A vereség depresszió hatása azután érezhetővé vált a főtítkárválasztás kapcsán is, amelyet pedig, erejüket helytelenül értékelve, a fajvédő orvosok erőszakoltak. Az Országos Orvosszövetség hivatalos álláspontja ugyanis az volt, hogy alkalmas jelölt hiányán, a főtítkári állást egyelőre betöltetlenül hagyják. A Mone, különösen azonban Csilléry, mindenképp erőszakolták a választás megjelését, jöjjelhet

Csilléry megválasztása egyetemiü lett volna az Orvosszövetség teljes fölbomlásával.

Ezt nyilván a józanabb fölfogású jobboldali orvosok is érezték, mert csak így lehetséges, hogy a liberális orvosfrakció numerikus kisebbsége ellenére a főtítkárválasztáson Csilléry 485 szavazattal szemben a Budapesti Orvosi Kaszinó jelöltje, Dalmady Zoltán egyetemi magántanár 683 szavazattal fölényes győzelmét aratott. A főtítkárválasztás is titkos szavazással folyt, az eredményt az elnök a késo esti órákban hirdette ki. A kongresszus napirendjén egyéb, kisebb jelentőségű ügyek szerepeltek még, amelyek azonban alig keltettek érdeklődést. Az Országos Orvosszövetség kongresszusán lefolyt események tárgyában kérdést intéztünk a Budapesti Orvosi Kaszinó egyik vezetőjéhez, aki a liberális szervez-

Hegedüs Lóránt lesz a Petőfi-Társaság elnöke

(A Reggel tudósítójától.) A Petőfi-Társaság március 15-én nemzeti ünnepséget tart, amelynek az lesz egyik érdekessége, hogy Hegedüs Lóránt dr.-t tiszteletbeli tagnak választják. A Társaság tagjainak azonban messzebbmenő terveik vannak Hegedüs Lóránttal. Töle, mint Jókai Mór emlékeztetőül várják a Jókai-alapította Petőfi-Társaság színvonalának és tekintélyének „in integrum” helyreállítását s ezért széleskörű mozgalom indult meg, hogy

a legközelebbi elnökválasztó gyűlésen őt állítsák a Társaság élére.

Hegedüs Lóránt személyével elsősorban azokat a szabadelvű hagyományokat kívánják jelképezni, amelyek a Petőfi-Társaság ötvenéves működését jellemzik, hogy azt a kiálló ellentétet, amely Petőfi szelleme és a Petőfi-Társaság szelleme között látszik, végre kiküszöböljék.

Hutchinson

1850 HUTCHINSON PARIS MANNHEIM. hócipő a vezető világmárka! Vezérképviselő: BAUER IMRE V., Dorottya-utca 8. sz.

Néger amerikai jazz
 Budapestén egyedül a Párisi Kalitkában
 Ma nyitva reggel 5 óráig
Pia és Hardy
 fölülmulhatatlan produkeiókkal

Vasárnap a mezőgazdasági kamarák egy földmunkás-napszámot, három kisgazdát és két nagybirtokost választottak a felsőházba

(A Reggel tudósítójától.) A mezőgazdasági kamarák vasárnap tartották felsőházi tagválasztásukat a Mezőgazdasági Kamara gyűléstermében. Hat rendes és hat póttagot választottak, úgy, hogy a kamarák minden szakosztálya — ugynevezett Kuriája — felsőházi képviselőhöz jutott. Rendes tagjai lettek a felsőháznak: ifj. Mészáros István napszámos, földmunkás, Molnár János volt képviselő, S. Bálint György kisgazda, dr. Sámik József kisbirtokos, dr. gróf Almásy Imre nagybirtokos és Bernát István, a Gazdaszövetség elnöke. Póttagok lettek: ifj. Szaniszló Bertalan, Vársári József debreceni gazdasztisz, Paulusz Márton nyiregyházi gazda, Plósz István volt képviselő, Purltu Emil eszanádmegyei főispán és Kállay Miklós szabolcsi főispán. A kamarák hevennyole tagja vett részt a választásokon, a szavazatszedőküldöttség elnöke Szily Tamás országgyűlési képviselő volt. Eryhangulag választották meg ifj. Mészáros István nagygyonesi napszámos földmunkást, gróf Almásy Imrét, a nagybirtokosok képviselőjét és ifj. Szaniszló Bertalan póttagot.

(A Reggel munkatársa beszélt az új felsőházi tagokkal. Molnár János sárospataki kisgazda, volt nemzetgyűlési képviselő a következőket jelentette ki:

— Amint annak idején a parlamentben, a felsőházban is a kisgazdaérdekek harcosa leszek, elsősorban fajtám boldogulásáért fogok küzdeni, de ez nem fog sohasem akadályozni

abban, hogy ne keressem a többi társadalmi osztályokkal való jó viszonyt és ahol csak lehet, én leszek az, aki a társadalmi ellentéteket áthidalom.

S. Bálint György makói kisgazda így nyilatkozott:

— Nem vagyok ellensége egyik társadalmi osztálynak sem, de kisgazda vagyok és így nem csodálható, hogy elsősorban gazdátársaim érdekében fogok munkálkodni a felsőházban. Sámik József kaposvári kisbirtokos, a közgyűlés innapi szónoka, nyilatkozatában a következőket mondta:

— Szeretem hazámat és a népet, amelyből származom.

Harcolni fogok a magyarságért és tisztelőben fogom tartani a szent korona jogait.

Mint a gazdák felsőházi képviselője, jogainkat óhajtom megvédeni és egyengetni fogom szerény képességeimmel azt az utat, amely a nagybirtokosok, a történelmi osztály és a kisgazdák megértéséhez vezet. Kérem a történelmi osztályt, hogy

ne ereszkedjenek le hozzánk, hanem emeljenek föl magukhoz,

hogy egyesült erővel küzdjünk igazunkért.

A vámpolitika gyürije fojtogat bennünket, lehetetlen tehát, hogy erőnket továbbra is szétforgácsoljuk.

A vasárnapi francia szenátorválasztás megerősítette a Poincaré-kormányt

500 jelölt pályázott 108 mandátumért, akik közül Barthou igazságügyminisztert, Péret a kámera elnökét és Caillaux-t szenátorrá választották. — De Selves, a szenátus elnöke, megbukott egy radikális képviselővel szemben, Millerand, a köztársaság volt elnöke, pótválasztásba került

Páris, január 9.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Vasárnap folyt le 32 departementban a szenátus egyhásmadánálé újválasztása. Ötszáz jelölt versengett 108 mandátumért és

az 1924. évi kamarai választások óta most nyílt először alkalma Franciaországnak, hogy nagybobszabású választáson nyilatkozzék a kormány politikájá felől.

A baloldali kartel, amely három év előtt oly fényes győzelmet aratott, azóta megszűnt.

a szocialisták majdnem mindenütt ellenjelölteket állítottak a polgári radikálisokkal szemben.

A szenátus a kamarával szemben eddig konzervatív színezetű mutatott és bár

a mostani választáson eltolódás történt balfelé,

a szenátus egyhármadánálé újválasztása nem elegendő ahhoz, hogy az egész szenátus képét átformálja. Új színt fog adni mindenesetre a Louxembourg-palotának a Seine departementben megválasztott

Bachelet kommunista szenátor,

Meghívó!

A budapesti női fodrászpartestület és mesterszövetség 1927. január 16-án, vasárnap u. n. 5 órakor a

Gellért-szálló

ősezes termelében országos

versenyfésülést, divatrevüt, karnevál-fantázi fésüléseket,

valamint elsőrangú ruhá-, kalap- és szőrmekereskedők által

divatbemutatót rendez

A bemutató keretében a közönség szórakoztatására

elsőrangú művészi műsor és jazzband

B e l é p ő d i j 4 p e n g ő

mert eddig kommunista tagja nem volt a francia szenátusnak.

A kormány tagjai közül egyedül Barthou igazságügyminiszter lépett föl szenátornak, ellenjelöltje Leon Bérard volt miniszter. Egy másik érdekes jelöltje volt a mostani szenátusi választásnak

Raoul Peret, a kámera elnöke, aki hajlandó magas méltóságát otthagyni a szenatori székért.

Ellenfele François Albert, volt miniszter, kemény küzdelemben mérkőzött a kámera elnökével és elbukott a küzdelemben.

Új választás alá került De Selves, a szenátus elnöke is.

A francia szenátorválasztás három menetben folyt le, az első két menetben abszolút többségre volt szükségük a győzteseknek, a harmadik turnusban már a relatív többség is elegendő.

Az első turnusban 108 szenátor közül megválasztották 63 szenátort,

akik a következő pártokhoz tartoznak: 17 köztársasági, 14 baloldali köztársasági, 20 radikális és radikális szocialista, 6 független radikális, 3 szocialista, 2 konzervatív és 1 köztársasági szocialista.

Az első menetben megválasztották Barthou igazságügyminisztert, Peret-t, a kámera elnökét, Caillaux, Daladier, Léon Bérard és Bienvenu Martin volt minisztereket.

Ekkor került pótválasztásba De Selves, a szenátus elnöke, Millerand volt köztársasági elnök, Steeg, Marokkó főkeormányzója, Klotz és Dariac volt miniszterek. A második választási menet eredménye este 7 órakor vált ismertté. Ekkorra

végérvényesen megválasztották 79 szenátort,

akik közül 29 radikális, 17 jobboldali köztársasági, 15 baloldali köztársasági, 6 jobboldali radikális, 3 konzervatív és 2 köztársasági szocialista.

Delthiel radikális képviselő megbuktatta De Selvest, a szenátus elnökét és Millerand a harmadik menetben lesz kénytelen megvédeni mandátumát,

ZALOGCÉDULÁKAT kiváltak. Ékszereseket bárkinél drágábban veszek. Singer J. IV, Egyetem-utca 11. Alapítótól: 1896. Telefon.

mert csak 404 szavazatot kapott a szükséges 543-mal szemben.

Megválasztották szenátorrá Steeg marokkói főkeormányzót.

A nemzeti egység koalíciója három újabb mandátummal gyarapodott a radikálisok rováására, a szocialisták pedig hét újabb mandátumot szereztek. Bármilyen legyen a még eddig ismeretlen 15 kerület választási eredménye, annyi bizonyos, hogy

a szenátorválasztás lényeges eltolódást a pártok számarányában nem hozott és a Poincaré-kormánynak ezúttal is nagy többsége lesz a szenátusban.

Egyperces beszélgetés a nagybeteg vitéz báró Nagy Pál volt hadseregparancsnokkal a Korányi-klinika betegszobájában

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton este az a hír terjedt el, hogy vitéz báró Nagy Pál gyalgósgági tábornok, volt hadseregparancsnok súlyosan megbetegedett s állapota aggasztó.

A tábornok, akit a Vitézi Szék pénteken megválasztott a felsőház tagjának, megválasztását a Klinikai körágyon vette tudomásul. A Reggel munkatársa vasárnap délután látogatást tett Korányi professzor III. számú belgyógyászati klinikáján, ahol vitéz Nagy Pál betegben fekszik. Az I. emelet 12-es számú különszobá ajtaján egy iratos orvosi figyelmeztetés, amely szerint a betegszobába belépni és a beteget látogatni tilos. A Reggel munkatársa egy percre mégis meglátogathatta az ágyban fekvő beteget és beszélhetett vele. Egyablakos, egyszerűen berendezett klinikai betegszobájában fekszik a nagybeteg tábornok. Ágya mellett katonás rendben sorakoznak a különböző orvos-ságos üvegek, szanaszét újságok hevernek. Az éjjeli szekrényen rózsaszínű papirosba csavart kis virágserép, a betegszobának egyetlen dísz.

Vitéz Nagy Pál állig betakarva fekszik betegágyán,

arcán meglátszik, hogy hosszabb idő óta őriz a szobát.

— Beteg vagyok — mondja —, három hét óta fekszem itt az ágyban. Tegnap meglehetősen nagy fájdalmaim voltak, de ezek már enyhültek, most jobban érzem magam. Látogatásokat, közvetlen hozzátartozóimon kívül, nem fogadok, mert orvosaim meglátották a beszélgetést. Tulajdonképpen meg sem szabad múlkannom s így nem is mondhatok többet.

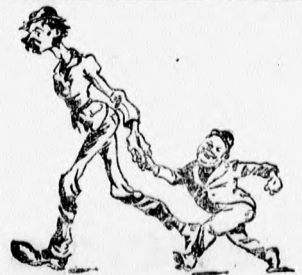
Ezeket a szavakat azonban nem a beteg megtört hangján, hanem katonás keménységgel mondotta a tábornok, akinek kezkeorvosa dr. Karczag László kijelentette, hogy báró vitéz Nagy Pál betegsége ugyan súlyos természetű, mellyártagyulladásban szenved, de azok a hírek, amelyek Nagy Pál aggasztó állapotáról szólnak,

a valóságnak nem felelnek meg

s az sem igaz, hogy a betegben súlyos gyomorműtétet hajtottak végre a Verobély-klinikán. A tábornok egyideig gyógyszerelésre szornul, folyógyógyulása bizonyossá vethető. Vasárnap különben már határozott javulás tünetei voltak észlelhetők. Vitéz Nagy Pál horgylote felől egyébként a vasárnapi napon rendkívül sokan érdeklődtek, a beteghez azonban jácrcin és ságorán kívül senkit sem bocsátottak be. Horthy Miklós kormányzó, aki a beteg állapotára iránt rendszeresen érdeklődik a kabint-iroda utján,

személyesen is meglátogatta vitéz Nagy Pált

és hosszabb ideig tartózkodott betegágya mellett.

JÖVÜNK!

Csillótörőkötől

Palace * Radius

Száz és száz ember,

katonaság, tüzoltók és mentők szemeláttára, teljes félórátig vívta haláltusáját Hanzély főhadnagy a beszakadt szolnoki korcsolyapályán
Félórai halálküzdelem után mosolygott, amikor elmerült a jeges vízben

Pesten lakó özvegy édesanyját, aki férjét és másik fiát is tragikus körülmények közt veszítette el, csak orvosi asszisztencia mellett merték értesíteni a katasztrófáról

Szolnok, január 7.

(A Reggel kiküldött munkatársától.) A vasárnap gyászos hangulatban találta ezt a külföldben élők és mozgalmalmas város: **mindenki annak a katasztrófának hatása alatt áll, amely szombaton délután a honvédlaktanya mögötti jégpályán történt.** Mindenki erről beszél a városban és a legnagyobb részettel említi **Hanzély Pál honvédfőhadnagy nevét, aki életmentés közben félórai halálusa után merült el a beszakadt jégpályán.**

A korcsolyapálya, amelyen a szerencsétlenség történt, tulajdonképpen egy régi téglagyár kőbányájára, ahol már sok baleset történt. **Hanzély Pál főhadnagy szombaton délután barátjával, Lemberkovits Antal főhadnaggyal ment ki korcsolyázni.** Három óra után pár perccel **mintegy száz méter távolságból segítségkiáltást hallottak.** Hanzély azonnal odarohant, oly sebessen, hogy Lemberkovits főhadnagy utól sem érte. A pálya külső széléről jött a segítségkiáltás, ahol egy fiatal jegyespár, **Oreskó Sári, Oreskó Deszö ipariskolai tanár 19 éves leánya és Herbst Jenő, a szolnoki cukornádár fiatal jegyese, Oreskó Sári vőlegénye** küzdöttek a beszakadt jégtáblák között. Herbst Jenő két jégtábla közé szorult, menyasszonya azonban rögtön elmerült és csak kinyújtott jobbkeze látszott ki a vízből. Hanzély főhadnagy gondolkodás nélkül

pillanat alatt bevetette magát a vízbe a fuldokló Oreskó Sári után.

A lány belekapaszkodott a főhadnagy vállába és megkezdődött a legkétségbeesettebb életmentés, amely végül is a főhadnagy halálával végződött. Hanzély terhével hiába közelített meg a jégtáblákat, azok újból és újból leváltak. **Lemberkovits főhadnagy és Lányi Jenő százados, aki a partról futott oda, nem tudtak közbejűtni, mert alattuk is szakadozott a jég.** **Pillanatok alatt százával futottak össze az emberek, próbáltak kötelet dobni, rudakat benyújtani, de a fuldoklókat nem érthették el.** A laktanyából harminc ember jött futólépesben, kirobotgáltak a tüzoltók és a mentők is, de

százan és százan, a katonák, a tüzoltók és a mentők kénytelenek voltak tetetelenül nézni, hogy már 30 perccel küzdött a jeges vízben a bátor főhadnagy.

Hanzély főhadnagy az utolsó percig a legnagyobb nyugalommal küzdött és amikor látta a parton állók kétségbeesett izgatottságát, vigan kiáltott felük:

— **Ne féltsetek, bírom én akármeddig, külföld dolgokom is tudom!**

A következő pillanathban hatalmas erőfeszítéssel az újult Oreskó Sárit kimentte egy jégtáblára, ugyanekkor Herbst Jenőből végül sikerült egy kötelet kidobni és már remélni

lehetett, hogy mind a hárman megmenekülnek. Elős kiáltás hallatszott most.

— **Isten segíts!** — kiáltotta Hanzély főhadnagy. Senki sem hitte, hogy ez volt utolsó szava.

mosolygott az emberek felé és eközben hirtelen elmerült.

Óriási izgalom támadt a parton. **egy őrzető, Dankó Antal** hirtelen kötelet kötött a derekára és beugrott tisztje után a jeges vízbe. Az őrzető azonnal göröcsöket kapott és már úgy látszott, hogy nem tudja partra húzni. Ekkor érkeztek a helyszínre a szolnoki rendőrök **egy tisztai csónakkal, amellyel az utolsó pillanatokban kimentették Oreskó Sárit és vőlegényét,** akik még mindig a töredező jégtáblákon fe-

Orvos jelenlétében közte a család Hanzély főhadnagy anyjával a szörnyű tragédiát

A szerencsétlen Hanzély Pál főhadnagy

édesanyja, özvegy dr. Hanzély Lászlóné született Tinódy-Vargha Gizella Budapesten, az Akadémia-utca 5. számú palotában, a IV. emeleten lakik.

Vasárnap reggel, amikor a rokonok és ismerősök híret vették a fiatal Hanzély Pál tragédiájának, **sietve jöttek az Akadémia-utcai lakására,** hogy résztvevőket fejezzék ki és vigasztalják gyászában a boldogtalan anyát. **A közeli hozzátartozók azonban senkit sem bocsátottak be Hanzély főhadnagy édesanyjához, mert**

a legnagyobb kétségbeeséssel tanakodtak, miképen tudassák a borzasztó hírt az özvegynek, akiről tudták, hogy ezt az újabb csapást nem viselheti el súlyos rázkódattal nélkül az utóbbi évek katasztrófái után.

Egész délelőtti titkolták a hírt özvegy Hanzélyné előtt, aki évek óta súlyos lelki depresszióban szenved, mert néhány év alatt

tragikus hirtelenséggel vesztette el már férjét és idősebb fiát is.

A sors kegyetlensége keserves kálváriát járatozt a gyöngéd lelkű uriaszonnnyal, akire a sorscsapások a Felvidék megszállásakor zuhanthak le elsőben. Ekkor történt, hogy **férjét, aki Dobosina város tisztja ügyese volt, a bevonuló csapatok tuszként letartóztatták.** Először Tatára vitték, majd Josefotvára, ahol a kiállott szenvedések közben tudógnuladást kapott. A betegségből nem tudott kigyógyulni és Dobosina város tisztja ügyese

meghalt a tuszkok börtönében.

Özvegyével két fia és egy leánya maradt árván, akik Dobosinán kénytelenek voltak elmenekülni. Odavészett lakásuk, butorzatuk, minden ingóságuk és vagyonuk. **A menekülő család Budapestre jött, ahol az Akadémia-utca 5. számú palotában kaptak lakást.** Az özvegy a csapás után gyermekeit nevelésében igyekezett vigaszt keresni. **A két fia minden rágyja az volt, hogy a katonatiszti pályára lépjenek, annál is inkább, mert**

édesanyjuk fivére, Tinódy-Vargha Sándor, mint tábornok szolgált a hadseregben.

A két Hanzély-fia a Ludovika-Akadémia növendéke lett. Az idősebb fia, **János 1920-ban, 20 éves korában, végezte a Ludovika-Akadémiát, amikor tragikus szerencsétlenség történt vele.** Hanzély János, aki

küldtek és kimentették **Dankó őrzetőt is, Hanzély főhadnagy nyomtalanul eltűnt.** Csáklákkal indultak most keresésére. Csak órák múlva,

este 6 órakor, fáklák fényénél találták meg a holttestét.

A mentők próbálták élesíteni, de ez már hiábavaló volt. A holttestet átvittek a honvédlaktanyába, ahol rendőri és katonai bizottság vizsgálta meg. Az orvosok megállapították, hogy

Hanzély főhadnagyot, akinek halotti arca is mosolygó, szívészélhűdés ölte meg.

A fiatal főhadnagyot a laktanya termében ravatalozták föl. Diszgyenruhájába öltöztették és a szive fölé két fehér rózsát tettek. Vasárnap reggel Szolnokra érkezett Debrecenből **Tinódy-Vargha Sándor** tábornok, körletparancsnok, aki a tragikusorsu tiszt nagybátyja. A tábornok intézkedett, hogy a főhadnagy holttestét ma reggel autón szállítsák Budapestre. A szolnoki honvédezred két százada Budapesten állomásozik, ez a két század fog kivonulni a temetésre, amelynek időpontját még nem állapították meg. Szolnokon mindenki ismerte és mindenki szerette a szimpátiás fiatal tisztet, aki mások életének megmentéséért hobbász nélkül tette köckára életét — mindenki könnyező szemmel beszélt róla. **Oreskó Sári,** akit szílei lakásán ápoltak, lázas beteg és lézámában folyton megmentőjét emlegeti, azt kérdezi, el-e vagy meghalt? A választ még nem merik neki megmondani.

közvetlenül tiszt kinevezése előtt állott. A játéktéren megsérült, tetanuszinfekciót kapott, amely miatt nagy kínok között meghalt.

A második tragikus haláleset után az özvegy minden reménye Pál fia volt. Hanzély Pált az elmúlt év augusztus 31-én avatták főhadnaggyá a Ludovika-Akadémián. A jó modorú, esinos, szőke fiatal tisztet Szolnokra helyezték, ahová október 1-én vonult be. Szolnokon a kiváló fiatal tisztet rendkívül megszerették és édesanyja már-már boldog volt a sok csapás után, mert fiáról csak jót és szepet hallott, amikor most vasárnap bekövetkezett az újabb tragédia.

Vasárnap délbén megérkezett az Akadémia-utcai lakásra Hanzélyné fivére, **Tinódy-Vargha Sándor** tábornok is, aki mint debreceni körletparancsnok, a halálos szerencsétlenségről nyomban hivatalos távirati jelentést kapott a szolnoki katonai parancsnokságtól. **Tinódy-Vargha Sándor** tábornok már vasárnap reggel Szolnokra utazott, ahonnan vasárnap délbén Budapestre sietett nővérehez. A tábornok megérkezése után a család tagjai úgy káiroztak, hogy

orvos jelenlétében tudtják a szerencsétlenség híret a boldogtalan anyával.

Elhívták a család háziorvosát és az orvos jelenlétében mondták el az özvegynek, hogy már Pál fia sem él. Az orvos jelenlétére valóban szükség is volt; a kétségbejött hirtallatára özvegy Hanzélyné elvesztette eszméletét és

a drámai jelenet után oly aggasztó lelkiállapotba esett, hogy késő éjszakai orvosi följegyzet alatt kellett tartani.

Az orvos, egyetlen leánya és nővére öröködnék mellette a legnagyobb aggodalommal, kétség és remény között, hogy a tragikusorsu anyja el tudja-e viselni ezt a harmadik tragédiát.

Teofani & Co. Ltd.

LONDON

következő kiváló

finom cigarettái

K. O. Petit aranyvéggel

K. O. Empire parafevéggel

K. O. Turkish rózsalevévéggel

most már állandóan kaphatók

Kállay Tamás

külföldi különlegességi árudájában

IV. Türr István-utca 4. szám

Telefon: L. 982-11

ZONGORÁK
 legolcsóbban LYRA R.-T.-nál VII, Erzsébet-körút 19.

Színházban annyit még nem nevettek, mint az Andrássy-úti Színházban!

HÓ és SÁRCIPÓ kapható és javítható legolcsóbban **Vadász István** gunüzimén, Kertész-u. 30. Király-utca-nál. Tel.: J. 134-14

BANÁN-BEHÖZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAIBANAN A LEGJOBB TÁPLALÉK

BP. TELEFON 982-85

Csáky honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a trianoni békeszerződés katonai rendelkezései- nek enyhítéséről törvényjavaslatot terjeszt az országgyűlés elé

A régi katonai büntetőtörvénykönyvet a polgári büntetőtörvénykönyv szellemének megfelelően teljesen átdolgozta a honvédelmi miniszterium

(A Reggel tudósítójától.) A kormány már hónapok óta folytat tárgyalásokat

a trianoni békeszerződés katonai rendelkezéseinek enyhítése érdekében. E tárgyalásoknak eddigi eredményéről alkalmunk volt beszélni

gróf Csáky Károly

honvédelmi miniszterrel, aki A Reggel munkatársának a következőket mondotta:

— Hosszu küzdelem eredménye, hogy

a nagykövetek tanácsa a hadianyaggyárak ügyében hozzájárult álláspontunkhoz, vagyis ahhoz, hogy a hadianyaggyár- tást ne legyünk kénytelenek egy helyen koncentrálni.

A nagykövetek tanácsának hozzájárulása következtében most sor kerülhet az 1922. évi 11. törvények módosítására, ami azt jelenti, hogy a hadianyaggyárak megmaradhatnak eddigi elhelyezkedésükben. Az erről szóló törvényjavaslatot a legközelebbi időn belül az országgyűlés elé terjesztem, ami az ország érdekében annál fontosabb, mivel

a javaslat egyéb könnyítéseket is tartalmaz a trianoni tilalmakon.

Munkatársunk ezután az országgyűlés elé kerülő többi honvédelmi törvényjavaslat iránt érdeklődött.

— Teljesen elkészült — válaszolta a honvédelmi miniszter — az a törvényjavaslat is, amely a közigazgatási bíróság hatáskörét kiterjeszti a nyugállományú tisztekre. Eddig ugyanis csak a polgári tisztviselők fordulhattak panaszalikkal a közigazgatási bírósághoz, míg ezennel megtehetik ezt a nyugdíjazott katonatisztek is.

és most már csak az van hátra, hogy a teljes anyagot letárgyaljuk az igazságügyminiszteriummal. E tárgyalások befejezése előtt csak annyit mondhatok, hogy

Rövid időn belül az országgyűlés elé fog kerülni az új katonai büntetőtörvénykönyv is, amelyet immár teljesen elkészítettünk a régi katonai büntetőtörvénykönyvet a polgári büntetőtörvénykönyv szellemének megfelelően teljesen átdolgoztuk,

az erről szóló törvényjavaslat tehát fordulópontot jelent a katonai bíróságszerveletben.

Kínában tovább folyik az európaiak üldözése

A külföldi konzulok katonai segítséget kértek Sanghajba 40.000 európai védelmére

Páris, január 9.

(A Reggel tudósítójának távirata. A „Chicago Tribune” jelenti Shanghaiból: A külföldi menekültek első csoportja, amely Hankauból és környékéről egész Jang-Cse-Kiangig kelt utra, ma ideérkezett. A csoport 50 amerikaiból és 250 angolból áll, akik nagyrészt kereskedők vagy misszionáriusok és családjukat is magukkal hozták. Számolni kell azzal, hogy Shanghai hamarosan ugyanolyan helyzetbe kerül, mint Hankau és ezért

a városban tartózkodók mintegy 40.000 külföldi védelmére a külföldi konzulok sürgő-

sen katonai segítséget kértek kormányaiktól.

London, január 9.

A Reuter-iroda jelenti Shanghaiból: Japán forrásból január 7-iki keltezéssel azt a hírt közli, hogy a kínaiak Csiucsangban

több angol telepet megszállottak.

Megerősítik azt a hírt, hogy a kínai csapatok képtelenek az angol koncessziós területen a rendet fentartani, úgy, hogy ez veszélyben forog. A vámhivatalkók egy amerikai hajóra menekültek.

Borodin kínai szovjetnagykövet,

a kis rigai szatócs fia, volt soffőr, vigéc és földalatti forradalmár, most megmutatja Nagybritanniának...

London, január 6.

(A Reggel alkalmi tudósítójától.) A londoni és a newyorki tőzsdén az elhunyt héten szakadatlanul estek a kínai kölesönök és a kínai vállalatok részvényei: a Foreign Office és a Fehéz Ház diplomatái izgalommal teljes napokat és éjszakákat éltek végig. Angol cirkálók és ágyumaszárok flottillája rohant éjjel-nappal izzó kazánokkal a Jang-Cse-Kiang szennyes vizén felfelé, hogy idejében érkezen Hankau alá, angol asszonyok és gyermekek százai hagyták el otthonukat és menekültek szürke esatahajók fedélzetére, kemény és rideg angol férfiak voltak kénytelenek letenni kezükből a fegyvert, elhanyagolni a védelemnek szánt homokos zsákokat, hogy utat nyissanak a kínai rendőröknek és a kínai csapatoknak a hankaui angol koncessziós városrészt utcaira és átadják kínai hivatalnokoknak a vámpalota kulcsait és kasszáit.

Az angol világbirodalom presztízse végzetes, talán soha többé ki nem köszörülhető csorbát szenvedett Hankau falai között s

mindent egyetlen ember keze okozta, egyetlen ember ügyessége, szenvedélye, elszánt, lobogó angolgyűlölete.

Ezt a férfit gyűlölik ma a legjobban az angolok egész Kelet-Ázsiában és ahol csak angol ember él ázsiai földön, ott lobogó, izzó, feneketlen gyűlölettel s utálattal ejtik ki e nevet: Borodin.

*

Ki ez a Borodin? Orosz szovjetdiplomata, a tanácsköztársaság meghatalmazott követe, a kantoni nacionalista kormány mellett. Nem tartja magát elavult diplomáciai szokásokhoz, a hagyományokra füttyöl és ha a saját és a Szovjet érdekei úgy kívánják, akkor lötyvet-bányva minden nemzetközi etiketnek, a kínai kormány feje fölött mozgósítja azokat a politikai erők, amelyeket saját politikája szolgálatába szokott állítani. Két héttel a kantoniak bevonulása után Hankauban, teljes csend és nyugalom uralkodott a Jang-Cse partján, amíg titokzatos utasítások nem érkeztek Moszkvából. Ekkor Borodin megmozgatta sakkfiguráit, a nagy kínai város minden sarkán hatalmas tömegek röföntek össze,

agitátorok és népszólok tüzeltek a kullik ezreit a gyűlölt angolok ellen, a tömeg rohamra indult és az angolok kényte-

lenek voltak meghátrálni az üvöltő tömeg és — a fenyegető nemzetközi konfliktus elől. Borodin elérte célját: újból megalázta az angolokat...

*

Az angol képestapok elmosódott rossz felcélélti népgyűlölettel áldó fekete szakkultú, negyvenéves embert ábrázolnak, feketekéretes szemüveggel és ezen a képen rigai barátai alig ismerik föl gyermekkori jópajzsukat. Grusenbergy Misát. Mert Borodinnak, a diabolikus szovjetdiplomata: ez volt gyermekkori neve, amelyet a forradalom kitöréséig viselt. A háború lövészárkából egyenest a szovjetdiplomácia kancelláriájába került, miután

volt már életében könyvelő és soffőr, újságíró és vigéc, főleg azonban földalatti forradalmár egész ifjúságán keresztül.

A szovjet diplomáciájának hét esztendőn keresztül a forradalom diadala óta legfőbb külföldi ágense volt, aki 1919-ben megszervezte a spanyol kommunizmust és a kantoni nyugtalanságokat, 1920-ban átment Mexikóba és ott szervezte a mexikói ellenállást az angol-szervezetek ellen, 1922-ben Glasgowból szervezte az angol munkáspárt kommunista szárnyát, amely a blackpooli konferencián olyan váratlan lendülettel támadt MacDonalddal és a munkáspárti parlamentárisok ellen és itt került az angol igazságszolgáltatás kezébe, amely a bevándorlási törvények megszegése miatt

két hónapi fogházra ítélte és kiutasította.

És Borodin-Grusenberget, a kis rigai szatócs fia most Kínában fizet, most megmutatja az angoloknak... Mi lesz e kalandos élet vége? Misa Grusenberget a rigai vöröstarony árnyékában fogja-e befejezni életét, vagy egy puskagolyó oltja ki üvöltő kínai tömeg közepette, ki tudja megmondani?

Prbicsevics egy vasárnapi népgyűlésen élesen támadta Olaszországot és Pericset, az új jugoszláv külügyminisztert

Belgrád, január 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Prbicsevics Szvetozsar, a független demokraták vezére vasárnap egy belgrádi népgyűlésen beszédet mondott, amelyben nagyon heves támadást intézett az új Uzunovic-kormány ellen.

Olaszországot is éles hangon támadta

és kijelentette, hogy Olaszországgal a jövőben csak korrelt szomszéd viszony lehetséges, de nem baráti egyezség. Az olasz-albán szerződés Albánia okkupációját jelenti Olaszország által és ez ellen Jugoszlávia képtelen minden erejéből küzdeni. Kifogásolta Nincses volt külügyminiszter tervszerűtlen politikáját,

Perics mostani külügyminisztert pedig teljesen alkalmatlannak tartja erre a tisztségre.

Bundáim

olcsó

Ieltári árusítása megkezdődött!

Rózsá

szücsárufája, Kristóf-tér sarok.

Villányi pezsgő

(Schauamburg-Lippe)

CSAK RÉGI ÉVJÁRATOK

Brilliánsokat, gyöngyöket

és régi ezüsttárgyakat Schmalzger, Bené Károly-körút 28. sz. (Köz- teljes érteken vásárol) ponti városház főkapujánál

HA

PENZIT

akar kölcsön váltóra, ékszerre, szőnyegre és minden árra, forduljon bizalommal

Österreicher -hez
VII, Kertész-utca 27

Ferdinánd román király betegsége súlyosbodik és Bukarestben a régens tanács ujjászervezéséről tárgyalnak

A királynak rákja van és újabb operációra gondolni sem lehet

Bukarest, január 9.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Ferdinánd király tegnap részt vett a királyi gárda innepén és rövid beszédet mondott. A király ez alkalommal sokkal jobban nézett ki, mint amikor Mária királyné Amerikából hazatért. Ez volt ugyanis a legutolsó alkalom, amikor a nyilvánosság előtt megjelent. Az orvosi jelentésekből azonban kiderül, hogy

a király állapota nem javult.

Dr. Gerota ismert román rák-specialista néhány nappal ezelőtti jelentést készítette a királynak a király betegségeiről. A jelentés szerint

a daganat növekszik és újabb operatív beavatkozásra gondolni sem lehet.

A király aggasztó egészségi állapotára való tekintettel a politikai körököt a régens tanács összetétele foglalkoztatja. A liberálisok egyértelműen abban, hogy a mostani összetétel nem mondható szerencsésnek, mert a régensek nem rendelkeznek a kellő tekintéllyel.

Avarescu miniszterelnök Mária királynét szeretné behívni a régens tanácsba, de Brătianu, a liberálisok vezére, ezt ellenzi.

A közvélemény nagy figyelemmel várja a parlament meggyűlöletét, amelyen ez a kérdés alkalmasint szóba kerül.

át annyira zúdult és földült volt, hogy környezetét állandóan izgalomban tartotta, nap-nap után öngyilkossággal fenyegetőzött s nem egyszer öngyilkossági kísérleteket el is követett. Azt mondják azok, akik jól ismerik a grófné magánéletét, hogy nemcsak szenvedélyes, hanem már kóros tüneti

hazudozási mániában szenved.

a legegyszerűbb tényeket is a valósággal homlokegyenest ellentétesen szokta elmondani. Csuládia többször foglalkozott azgal a gondolattal, hogy a grófnét elmebetegség miatt gondnokság alá helyezték. Ismeretes, hogy a grófné előbbi férjével szerződést kötött, amely sokféle joglemondást tartalmaz. Azt állítják, hogy ennek a szerződésnek az aláírása is egészen szokatlan körülmények között jászkodott le. A grófné minden idegszávala tiltakozott a szerződés aláírása ellen, reprodukálhatatlanul szidalmazta első férjét, majd öngyilkossá válni kezdte. A grófnéval ragadtott s a fegyvert nagy ügygyel-bajjal tudták csak kicsavarítani a kezéből. Kis idő múltán hirtelen megmondotta magát és önként írta alá azt a szerződést, amelyben

lemond minden vagyonáról, sőt a gyermekeiről is.

Gyakran előfordult, hogy föltűnően erőszakos és veszélyes lépések elkövetése érdekében fáradozott és rájötték, hogy kétes existenciájú emberek akart nagy jutalmak ígéréssel föltérni arra, hogy a neki nem létszó emberek erőszakos módon — elváltassák. Egyidőben, minden átnemet nélkül, vallásos rögeszméje lett, csak papokkal érintkezett, nap-hosszat szünet-szünetlen imádkozott és a templomokat járta. Az utóbbi esztendőben vászárúsi mániá fört el, noha nem volt pénye. Bükkmagyarországon kétféle birtokot vett egy birtokot, oda be is költözött és tizenegy vagyon birtokot küldetett az ottani kastélyba anélkül, hogy erre bármilyen földöze is lett volna. Rövid idő múlva megvette a drávafoki birtokot kétféle birtokot és ide is pontosan tizenegy vagyon birtokot szállított le. Csak természetes, hogy ezek után a pörök egész légója indult meg, végrehajtásokat, zárlatokat fogantatottak ellene. Sohasem fizetett semmiféle tartozást pör nélkül. A gyermekeivel sem érintkezett és a környezetének sokszor panaszkodott, hogy

fél a gyermekeitől, mert ezek üldözik és meg akarják károsítani.

Abban az időben, amikor Léderer Károly kifejtette a grófnéknak a hatalmas összegű tartásdíjakat, új férjével, a gróffal nagyléban élt. Furcsa jelenség, hogy automobilokat tartott, de ő maga sohasem állt ezekbe, hanem rendszert nyugalom vagy omnibuszon járt. Kedélyhullámsza annyira különös volt, hogy a csapongó jókedéből hirtelen sirású alakult át a kedve. Második férjét, a gróffot szenvedélyesen szerette, báványozta, rajongott érte. Feltette és a legnagyobb passziója az volt, hogy a gróffot betegnek tudja és ilyenkor ő maga akarta gyógyítani és a kezelőorvosokat mindig arra kérte, csak mondják a férjére, hogy mennyire súlyosan beteg. A gróf iránt való rajongása csak egy darabig tartott. Ez az érzelmek is hirtelen elmúlt és szó nélkül, szemrehányás nélkül adta azokat az okmányokat, amelyek a válópár benyújtásához voltak szükségesek. Nemesak ez, hanem még sok más, egészen fantasztikus adat kerül a grófné életéből az elmeorvosszakértők elé, akik abban az esetben, ha a vizsgálóbíró elrendeli a szakértői vizsgálatot, kivették a grófnét a gyűjtő-fogház mellett lévő megfigyelőházába és ott heteken keresztül foglalkoztak majd elmeállapotának megfigyelésével.

**Izgalmas szöveg,
legnépszerűbb muzsika,
mesébe illő diszletek,
pazar jelmezek,
parádés szereposztás,
tomboló siker,
táblás házak:**

Zsiványkirály

Zerkovitz — Harmath
szenzációs operettje

Royal Orfeumban

Megkerült Rátkai-Radics Kálmán

és ágyban fekvé cáfolja a felőle terjesztett rémmeséket

(A Reggel tudósítójától.) Fantasztikus tudósítások jelentek meg Rátkai-Radics Kálmán kalandjáról, amelyek szerint az ismert budapesti ügyvéd, akinek József-körút 60. szám alatti van irodája, egy kokain-társaság karmái közé került még december 24-én és azok tartják fogva hetek óta egy budai villában. A budai villa némely helyen mint pestszentlőrinczi kastély szerepelt és napról-napra új részletek látható napvilágot, amelyek szerint Rátkai már csontig lefogya, testileg és szellemileg künkresztra várja a szabadulást. A Reggel munkatársának alkalmá volt magával Rátkai-Radics Kálmánnal beszélni, aki űllői-uti lakásán ágyban fogadta vendégeit. Rátkai Kálmán ügyeskedik könnyedén elbeszélni a vele történetek:

— December 24-én azzal mentem el űllői-ut 66. szám alatt levő lakásomról, hogy a szentestét Budán, a karácsonyt pedig Pestszentlőrincen egy öreg barátomnál töltöm. Két napra terveztem ottartózkodásom, de időközben megbetegedtem gyomormérgésben, igen súlyosan, úgy, hogy képtelen voltam bejönni. Ezért december 31-én levelet írtam pestszentlőrincen ismerősöm újjan egy Molnár-utcaiban lakó ismerősömnek, hogy értesítsék lakótársas-

mat. Récz századost, hogy az viszont értesítse Ilonka nevű házevezetőnőmet hogylétemről.

Arra a kérdésemre, hogy nem lett volna egyszerűbb egyenesen az Ilonka nevű házevezetőnőnek írni a levelet, az ügyvéd csak vállvonogattással felel.

— Ez után három nappal, január 3-án ismeretlen férfi hang fölhiyta ügyvédtársamat, dr. Szabó Gyulát és figyelmeztette, hogy

én egy kokainista társaság karmába kerültem és ha még élvé akar látni, menjen egy budai villába.

vogyé föl az érintkezést a rendőrséggel, mert nekem csak pár napom van hátra. En aztán pánkten olvastam ezeket a híreket, amire hazajöttem Pestszentlőrincéről és most betegem fekszem ágyban.

Arra a kérdésre pedig, miként lehetséges, hogy Pestszentlőrincen több napot keresztül kereste a rendőrség eredménytelenül, kifakad. — Egyszerűen nem jelenttem be magam a rendőrségnek.

— De az orvos, aki súlyos gyomormérgésével kezelte, az azt tudta, ki a páciensem?

— Nem hívtam orvost, mert vegetáriánus vagyok és a karácsonyi husevű ártott meg...

A maniákus Keglevich grófnét viharos életének föltárásával akarja védője kimenteni a börtönből

(A Reggel tudósítójától.) Meglepetés volt még az ügyészség számára is, hogy a hatmilliárdos nagy váltohamisítási bünpörben gróf Keglevich Pálné, született Kohner Alice báróné, a korábbi sok össze-vissza vallomás után töredelmesen beismerte, hogyan és milyen előzmények után hamisították volt férje, Léderer Károly nevére a váltókat. Ez a vallomás sok, nagyon súlyos terhelő adatot tartalmaz az ügyben szereplők ellen, de mégis a legterhelőbb magára a grófnéra. A súlyos, évekre terjedhető börtönbüntetésről ilyen körülmények között most már csak úgy szabadulhat az egykor oly fényesen és gondtalanul jólétben élő grófné, ha sikerül védőjének az elmeorvos szakértői vizsgálata révén bebizonyítani, hogy védenca a váltohamisítások elkövetése idején nem volt büntetőjogilag beszámítható állapotban, mert

elmebeteg.

A Reggel munkatársa megkérdezte dr. Bár-

SKÁLA ZONGORATEREM
Nagymező-utca 48
Zongorái legjobbak, árai legolcsóbbak,
fizetési feltételei legelőnyösebbek

dos György ügyvédet, a grófné védőjét, van-e pozitív alapja annak az akciónak, amely gróf Keglevich Pálné orvosszakértői megvizsgálásával büntetlenséget eredményezhet, illetve

hihető-e, hogy az orvosok a grófnét elmebetegnek nyilvánítják.

A Reggel munkatársa utánajárt Keglevich Pálné korábbi viselt dolgainak és megállapította, hogy életének csakugyan sok-sok furcsa, a normálstól eltű mozganata van. A grófné unokatestvérek házasságából származott és nemiképen ez is aggályokat kelthet a beszámíthatóság kérdésénél. Az egyik gyermeke esztendőnkön keresztül javítóintézetben nevelődött és ez a fiú később öngyilkossággal vetett véget életének.

Léderer Károly egy alkalommal, amikor még az ő felesége volt Kohner Alice, kitiltotta a házából Keglevich Pál gróffot és ez a jelenet döntő befolyást gyakorolt a grófné életére.

Ötthagyta a házastársát, óriási vagyonát, hat gyermekét, fölbonította harmincéves házasságát

és negyvenkilenc éves korában és nélkül futott a 34 esztendő gróf Keglevich Pál után. Idejelete különösen az utóbbi esztendőknél során

Molnár Ferenc:

Játékok a kastélyban

A pénztár egész nap árusítja a jegyeket

Magyar Színház

HIREK

Madár

Hajnal előtt hallottam
Bizonys madarát
Aki ott hál a lombban
Hogy nyugós neszt adott
A levelek között
Holdtalan nyugalomban

Szegény talán megfázott
Vagy rosszat álmodott
S vad pici szíve fájt
Rezzentek szárnyai,
Az tett oly enyhe zajt
S az éj megint elajult

Kinek híred se hallom
Kit ugy elvitt a szél
A messze rút világra:
Szívemben így moccansz
Elhagyott éjszakán
Kis táncosó, kis drága.

Szép Ernő

A főrend és a sorsharag

— Levél a szerkesztőhöz —

Emlékszel arra az ezüsthéji öregorra, aki a városigeti Feld-színház csaknem minden előadásán megjelent a maga teliesen napjéves külsejével és az aréna első színu löszéből csaknem minden előadást végignézett, még ha „Goldstein Számi” is volt állandóan a műsoron? Széchenyi koronaőr és főrend volt ő, aki örömet talált a nyépies mulatozásban.

Emlékszel Rákosi Jenőre, amikor Ferenc Józseffel főrendiházi tagságot kapott, Jókai Móra, amikor névjegyet kiszegeszték a főrendház pirosbáronyi padsorába, a lipótvárosi főrendekre, amikor diszmagyar ruhákban kiszállították a Nador-utcai családi batárokból... Istenem, mai eszünkkel már elgondolni sem tudjuk, hogy mit jelentett egy békebeli főrendiházi tagság ebben az országban, ahol nagy becsületük volt a címeknek és rangoknak!

A főrend voltaképpen bizalmi embere volt Magyarországon Ferenc Józsefnek, mert a miniszterek, képviselők változhattak, akár a jogász utcai kurjantására, akár a „bécsi kéznek” nevezett beavatkozás révén, de a főrend olyan örökös volt, mint a nép Magyarországon főnállásában. A főrend, ha pláne kinevezés révén jutott e legnagyobb magyar ékességhez: nyomban egy új világ lakója lett, akinek coltaképpen mi közé sines a köznapit tülekedésekhez, az életszaga fordulatokhoz, már életben kiélvezhetik azt a tisztelget és hődólast, amely őt embertársai részéről megilleti. A főrend világa egy másik Magyarországi világa volt. — történelmi vonatkozással azt megédesítve mindennapi itala, mert könnyen elgondolhatta, hogy nem a mákát. A főrend szimbólum volt, akit éppen oly képessé lehetett csoportosan látni, mint például a zöldtollas tábornokokat, a lilaruhás püspököket vagy a főhercegeket. A főrend élt a maga palotájában, mint egy nemzeti báró, — nemigen zavarták árverési hirdetésekkel. A főrend lakott a maga fülési kastélyában, ahonnan általában olyan ceremóniális külsőségekkel látogzott el a felsőházi ülésekre, mint akár a lordok házához Angliában. Négyes fogat az állomásra, szalonkocsi vagy legalább is főtartott lovasistálya a vasúton, a főispánénál is pirosabb huszár a bakon, régi, csöndes ház Budán, vagy állandó lakosztály valamely ódon belvárosi fogadóban.

Emlékszel még a régi szalonkabátokra, amelyeket a főrend meglöbögatott, az ancion regimé-beli kalapokra, amelyek előtt a modern kalapok magas ívben meghajoltak, az éberlasztig-cipőkre, amelyekben oly árnyéknasztelenséggel járta a főrendház felhőmágyában? Emlékszel még a született főrendekre, akik a nevezetesebb ülésekre különvonattal jöttek Bécsből, hogy udvari fényt, nagy világot, katonai parádot varázsoljanak a Múzeum-utca és a Nemzeti Múzeum kör-

nyékére? Emlékszel az aranygyapjasokra, akik hivataból voltak tagjai a főrendháznak és diplomataképi, feketeruhás lakójok nyitották előttük a kocsiját? A püspökökre, akik a legközelebb lovaktól vont butarokban döcögtek régi Pest utcáin és fiatalos titkárjaik mindenki kérvényét átvették? A nagyszaklatu metropolitákra, akik Ferenc József parancsára mindig résztvettek a főrendház ülésein? A színekre, hangulatokra, a ritkán látott urakra, akik délidőben a Múzeum lépcsőin lépkedtek, a Sándor-utcai képviselőházal mindig olyanformán bántak egy kissé mint jobbagyakkal és elvárták, hogy a mindenkor miniszterek előre köszöntgessenek nekik? Nem félték sem Tisza Kálmántól, sem Bánffyól, mert hisz nem függtek tőlük a hivataluk, csak éppen a tavaszi Wekerle tudta megpuhítani őket az egyházpolitikában. — miként, azt még ma sem tudjuk. A „mumiák”, ahogyan az ellenzéki tigrisek dörögtek: akkor beadták a kulesot. Üldözöbe vette őket a sorsharag, soha többé régi tekintélyüket visszaszerezni nem tudták. Vajjon, milyenek lesznek az új főrendek, akiket most parancsszóval rukkoltatnak be a régi kinevezés, a régi jog helyett? Még sokat beszélgetnek arról, hogy milyen volt az igazi magyar főrend, amikor a karzatokról az ujakat szemügre veszik. Régi Magyarországot, — ahogyan mai fantáziával elképzelik.

Kvady Gyula

— A meteorológiai intézet vasárnapi jelentése. A budapesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognózis a következő: lassu hőemelkedés, számottevő csapadékok nélkül.

— Az adonyi rablógyilkos nyomorával védekezik az ügyészség előtt. Székesfehérvárról jelenti A Reggel tudósítaja: Vasárnap délelőtt dr. Matei Béla királyi főügyész maga elé vezette és kihallgatta Steiner Jánost, az adonyi rablógyilkost, aki Müller Vilmos koszmárost feleségével együtt meggyilkolta, kirabolta és eszelődjéket, Ács Máriát életveszedelembe meresztette. Steiner teljes beismerésben van és bevallotta, hogy éviszelhetlen nyomora miatt előre megfontolt szándékkal követte el a rablógyilkosságot.

— Vasárnap bejelentették a főkapitányságon egy miniszteri főszámvető elűnését. Vasárnap megjelent a főkapitányságon Füzeséry Béláné, főújszerű Füzeséry Béla nyugalmazott kereskedelmiügyi miniszteri főszámvető felesége és bejelentette, hogy férje még a múlt hét keddién elment, fél, hogy öngyilkosságot követett el s ezért kéri a nyomozás megindítását. A nyugalmazott miniszteri tisztviselő jelenleg a Kereskedelmi Kórház alkalmazottja, a Német-utca 57. számú ház elsől emeletén lakott és egyszer máj. december 6-án elűnt, de háromnapos távollét után előkerült. Felesége ezért most sem tulajdonított nagyobb jelentőséget elűnésének, amikor azonban férje vasárnapig sem jelentkezett, mégis a rendőrséghez fordult. Füzeséry rossz viszonyban élt feleségével, gyakran veszekedtek és a főszámvető többször kijelentette a házbelieknek, hogy vagy véget vet az életének, vagy megszökik, de nem bírja tovább az örökös perpatvarokat. Ugy látszik, a praktikus gondolkodású asszony nem hisz férje öngyilkosságában, mert sietve kérte férje nyugdíjának letiltását.

— Névmagyarosítás. A belügyminiszter Grünfeld Henrik Vilmos budapesti születési szülőnk lakos, magántisztviselő kérelmére saját, valamint gyermeke családi nevét Toronyos névre, Pusch Károly berlini lakos, követségi kezelő nevét pedig Pires névre változtatta át.

— Még bizonytalan, mikor adják át a frankügy kegyelmi kérvényét. Megírták a lapok, hogy a frankör elültjeinek háromszázezer aláírással ellátott kegyelmi kérvényét ma adják át a kormányzóknak. Az eredeti terv az volt, hogy a kegyelmi kérvényt tízezer főtől álló küldöttség nyújtja át. Az erre vonatkozó tanácskozások azonban — bár vasárnap is órákon át folytak — nem vezettek eredményre, mert némelyek véleménye szerint főtőlseges lenne a monstre-küldöttség fölvonulása és elegendő, ha 8—10 ezkétől ur adja át a kérvényt.

— Házasság. Balogh Sándor eljegyezte Weisz Honkát. (Minden külön értesítés helyett.)

Ügyvédtársat keresek

régi nagyforgalmu fővárosi irodámhoz, kinek leltári átvételhez, társuláshoz megfelelő tőkét is van. Csakid komoly, munkabíró, teljes gyakorlatu kolléga ajánlatára reflektálók, kinek irodám visszavonulásum esetere egészen is átadnám. Jellege „Fényes egzisztencia”

— Jakobovits földbirtokos inzultálta a Váci-utcai korzón dr. Adám Géza főállatorvost. Parázs botrány játszódott le szombat este a Váci-utcai korzón. Este 7 órakor, amikor a korzó legnépesebb, éles kiáltás hangzott el:

— Ez csak az előleg! s a következő pillanatban egy magas, szürkebunás uriember hatalmas ütést mért keztyűs kezével egy feketekabátos férfira. Az első pofont villámgyorsan követte egy második és a megtámadott férfi csak néhány másodperc múlva ért magához megsebzéséből.

— Hátulról támadni valakire! — kiáltotta a feketekabátos ur s a kezében levő sábtalatt teljes erővel végigragott támadóján. A szokatlan botrány szereplőit csakhamar őrási főmeg vette körül. Percegek megakadt a forgalom a Váci-utcában. Többen szét akarták választani a veredőket, ami aztán az őrszemes rendőr segítségével sikerült is. A rendőr meg a helyszínen igazoltatta a szereplőket. A támadó Jakobovits Sándor nagyváradi földbirtokos, a veredés szenvedő hőse dr. Adám Géza budapesti nyugalmazott főállatorvos. A negyedik kerületi kapitányságon közbiztonsági okozás címén mindkettőjük ellen megindították az eljárást.

— Perl Soma dr. éppen halála előtt könyvet akart írni a vajdáról. Perl Soma dr. közelebbi halála előtt nagy munkára készült. Karácsony előtt néhány nappal találkoztunk egyik régi barátjával, akinek elmondotta, hogy azt, most már meg kellene írnia mindazt, amit Eötvös Károlyról, a vajdáról tud, hiszen „Perl ősem”, ahogy Eötvös Károly nevezte hűségese fanulusát, rengeteg följegyzést, adatot és ismeretlen dokumentumot őrzött meg Eötvös Károly legbarátságosabb idejéből és ezt a nagy anyagot halálshózájában egy amerikai székrenyhen őrizte. Régi barátjával dr. Perl Soma abban állapodott meg, hogy majd együtt írják könyvet a vajdáról és karácsony első napján fogják kezni a munkához. Furcsa véletlen akadályozta meg a munka megkezdését: dr. Perl ugyan nem talált sehol az amerikai székreny kúcsát és így újév utánra halasztották a székreny fölnyitását. Ebben pedig megakadályozta a váratlan halál. Hogy mi van a kis amerikai székrenyben, azt még ma is titok fűdi, mert dr. Perl Soma halála óta székrenyét még nem nyitották föl. Bizonyos azonban, hogy olyan érdekes írásközök, amelyekért kár volna, ha nem kerülnek a nyilvánosság elé.

— A párisi esküdtészek fölmentett egy gyilkossággal vádolt mérnököt. Párisból jelentik: Lajos mérnököt, aki egy gyár előtti tüntetés alkalmával a Páris melletti Suresnesben egy sztrájkolót megölt, a törvényszék fölmentette.

— Lesett a villamosról. A Krisztina-körúton vasárnap délután Nitsche Atajos 34 éves virágárny egy villamosra akart fölugrani és ezközben oly szerencsétlenül zuhant le, hogy agyrázkódat szenvedett. A mentők súlyos állapotban vitték be a Rókus-kórházba.

— Szőnyegjavítás, pormentesítés, lakásokon is. Burgenc, Lovag-utca 3. Tel.: 16—35. Perszlvégép-külesztés.

A Szent Rókus lábsósfürdő

A Szt. Rókus-lábsóból egy csekély mennyiséget meleg lábvizben föloldunk. Nyérünk ezáltal oxigénnel telített vizet, mely csodálatosan jótékony hatást gyakorol a fájós lábra, megszűnteti a kizsákokat, melyeket a cipő szorítás okoz. Elmulasztja a legmakacsabb fagydagánatokat, a tühetlen fagyási viszketéseket. Hosszabb áztatás megpuhítja a lyukszemeket és bőrkeményedéseket elnyirya, hogy azok kés, beretva nélkül eltávolíthatók.

Egészen biztos, hogy a Szt. Rókus-lábsó a legelhanyagoltabb lábat is újjáalakítja, annyira, hogy a szűk, sőt új cipő olyan kényelmes lesz, mintha évekig hordta volna. Járkálhat, amennyit akar, állhat egyhelyben órákig a fáradtság vagy fájdalom legesekélyebb érzése nélkül. Egy nagy csomag Szt. Rókus-lábsó ára 1 pengő 28 fillér. Kapható minden gyógyszerüzetben. Ha nem kapna, forduljon a budapesti

Szent Rókus-gyógytárhoz
VII, Rákóczi-ut 70
Eredeti csakis zöld csomagolásban

Hóláné
személy- és teherautóhoz minden méretben
Nagy József
VI, Andrássy-ut 34. szám
Tel.: T. 21-97

Ha mindig szép ruhában akar járni, festessen és tisztíttasson Engel Testvéreknel. Fűzlet: VII, Sip-utca II. Telefon: J. 126—14.

A zajosmultu lovag Beer Vilmosné csalás és sikasztás miatt vasárnap följelentette a Tűzhelybank igazgatóját

A duszgadzog asszony, miután kiszabadult a tébolydából, teljesen tönkrement és most barátait okolja sorsáért

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt egy testben-lélekben megtört uriaszony jelent meg a főkapitányság épületében. A zimankós időben viseltes, vékony öskikábjában diergett; a nyomorúság rít le róla. A legnagyobb meglepetést keltette, hogy

ez a nyomorgó uriaszony özvegy lovag Beer Vilmosné, aki tíz évvel ezelőtt még híres volt szépségéről és gazdagságáról.

Néhány évvel ezelőtt még a kommunál kapcsolatos kinos botránnyok révén foglalkoztatta a nyilvánosságot, majd eltűnt a közszereplés elől, már el is felejtették, amire most kiderült, hogy ezalatt változatos viharok ment át és ma már teljesen elszegényedett, beteg és nyomorgó nő. A szerencsétlen sorsu özvegy lovag Beer Vilmosné

mintegy harminc embert vádol azzal, hogy lassanként kiforgatták minden vagyonából.

Valóságos regény alakul ki Beerné följelentéséből. Egy nagyszabású maffiáról beszél ez a följelentés, amely szerint ez a maffia visszaért a beteg és hiszékeny nő helyzetével, aki valószínűleg vakon rohant vesztébe.

Lovag Beer Vilmosné elsodort élete valamikor szép és irigylett élet volt. Atyja, Szomolik Rémsz a híres Keresztény szinagagató helyettese volt egykor, aki leányát gondosan nevelte. Szomolik Vera sudár, kekszemű szépség volt, akibe 17 éves korában beleszeretett a duszgadzog pesti patricius család tagja, a fiatal lovag Beer Vilmos.

Igazi békemilliomos

volt Beer Vilmos atya, aki mint nyugalmazott kapitány, tulajdonosa volt a postai szállító vállalatnak, az övé voltak Budapesten az összes postakocsi és postalovak, több ház tulajdonosa volt Pesten, Bécsben és Prágában. Balatonzemesen villája volt és a gubacsi határban ezerholdas birtoka. A Svábhegyen, a Tünder-utóban gyönyörű villája volt, a Francia-uton 600 ló állott istállójában. Ezt a nagy vagyont legnagyobb részét a szépasszony férje örökölte, miután testvéreivel kiegyezett. A Károlyi-uralom idején lovag Beer Vilmos az egész postaszállítóvállalatot átadta az államnak és

ahogy bekövetkezett a kommun, megkezdődött a család összeomlása.

A kommun kitérése után Beerék Nagy János-utca 18. szám alatti gyönyörű lakásán, ahol addig boldog családi életet éltek két gyermekükkel, megjelentek Csernyi József hírhedt terrorista és a szépasszony férjét elhurcolták. Beerné nem hagyta férjét, élmént a rettegő Csernyi Jósikához a Balhángy-palotába, kiszabadította férjét, majd aztán sógorát, Beer Lászlót és a család más tagjait is, miközben egy gyémántgyűrűt ajándékozott a terrorista vezérnek. A kommun bukása után

a szépasszony és Csernyi Jósika barátságuk sok szóbeszédre adott okot,

a hatóságok is érdeklődtek, aminek az vetett véget, hogy Beerné a férje beszéditotta egy idegszanatóriumba. Innen az angyalföldi tébolydába került, majd a Lipótmezőre, a Ringer-szanatóriumba és a gyűjtőház idegosztályára, ahonnan végül Polónyi Dezső dr. közhelyesére miut „javulási állapotban” levőt elhoztatták. Ezalatt férje meghalt, őt pedig gondnokság alá helyezték.

Amikor kijött a tébolydából, rossz társaságba keveredett.

Barátai eladták lakását 220 millióért, de ebből a pénzből ő semmit sem kapott. Állítása szerint kicsalták tőle balatoni villájának butorait is. Őt vagyon butorit vesztett így el. Tár-

sasviszonyba lépett aztán a Valuch és Jobbágy huszummel. Amint most előadja, rábeszélte, hogy balatoni villáját aktív irassa Jobbágyra, hogy kölcsönt kaphasson.

Negyszázmillióval terhelték meg villáját, amire bepörölte a céget, mert ki volt kötve, hogy a villát nem szabad megterhelni. Ezt a huszummel a Tűzhelybank finanszírozta, amelynek igazgatója, Schmiéd Géza szintén nagyobb összeget táblázottatott be. Váltoikat is irattak alá vele és bár ő semmi pénzt nem kapott a váltók után, a Tűzhelybank pörösítette a váltókat és elvérezték még megmaradt butorait. Lovag Beer Vilmosné most mind e dolgok miatt mintegy harminc különböző szereplő ellen följelentést tett és

csalás és sikasztás címén följelentette Schmiéd Gezá, a Tűzhelybank igazgatóját is.

A tanuk egész seregét nevezte meg az özvegy, aki elpanaszolta, hogy teljesen nyomorba jutott és sorsáért azokat okolja, akik barátságába lépköztek. A rendőrség megindította a nyomozást, mert természetesen tisztázni akarják, hogy mi igaz abból, amivel lovag Beerné egész sereg embert gyanúsít.

— Vasárnap kihallgatták a Vági-pártban lezajlott véres verekedés szereplőit. A főkapitányságon vasárnap délelőtt kezdtek meg a Vági-párt több tagjának kihallgatását, akik a párt Hernád-utca 32. szám alatt levő helyiségében szombaton este véres összecsúszást rendeztek. A véres verekedés, amelyhez a rendőrség is kivonult, tulajdonképpen pártszakadást folytatott volt. A mozgalmas szakadás előzménye az, hogy a párt vezetősége a pártban keletkezett ellenléte 21 tagját kizárta, többek közt Weiszhausz Aladár, Bodrogi Zsigmond és feleségét, Rosta Ferencet és Meilinger Gyulát. Az enliatt támadt elégedetlenségnek Dohány Ferenc fuvarosmunkás adott kifejezést, aki letartóztatásban volt és éppen szombaton este szabadult ki. Több társával a párt központi helyiségebe ment és ott számonkérte a kizárást és szemrehányást tett a párt vezetőknek, hogy letartóztatásba vitték nem gondoskodtak róla. A szobarebél csakhamar általános verekedés kerékedett, amelynek során többen megsebesültek. A verekedésnek a hírtelen kivonult rendőrség formális atakkal vetett véget. Mintegy harmincan voltak jelen a verekedésnél, akik közül többeket őrizetbe vettek.

— Windischgrätz herceg vítezi csokra. Windischgrätz Lajos herceg, aki a karácsonyi ünnepekét már a Park-sznanatórium egyik betegszobájában töltötte, amint jelentették, ismerőseitől sok virágot kapott, többek között egy virágcsokrot is, amelyet a herceg vítezi hívei küldöttek. A Vítezi Rendtől most azt a hivatalos értesítést kaptuk, hogy a Vítezi Rend intézménye a karácsonyi ünnepek alkalmából Windischgrätz hercegnek nem küldött virágcsokrot, aminek kijelentését különösen azért tartják szükségesnek, mert a Vítezi Rend politikával szemfelle formában nem foglalkozik.

A Kánizs-énekiskola vasárnapi hangversenye. Kánizs Géza névnevénközeke hangversenye a Belvárosi Polgári Körben vasárnap este a kezdők közül jól szerepeltek: Anday Julia, Baksa Erzsébet, Weisz Ilse, Hronovszki Romulus és Gordon László. Igen sokatigerően fellépett Kánizs Viola. A kezdők sorában föltűnt Ács Berta, továbbá Kánizs Magda, Székely Klára és Selmecey Rózi, jó volt Szabó Ernő, Földmestert Keltető Selmecey Imre pompás hangnagysággal és Schuller József szép baritonjával és jó elhangzással.

— Tovább folynak a török-orosz tárgyalások. Angorából táviratozzák: A török-orosz kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások vasárnap újból megindultak.

— A mellbeboxolt világpolitika. Nem érdekel bennünket, hogy a kínai külút milyen harcokkal szabadítja ki az európai nagytőke rabágából és hogy nem lesz-e neki nehezebb a szovjet proletárszabadsága, ha egyáltalában bolsevizmus az, amit a zöldsárcány lobogókra írott jelszavak takarnak. Nem fontos, hogy az elfoglalt kínai területeket vörös csapatok foglalják-e vissza, s hogy ez a vörösség valóban a Leninizmus színe, vagy esetleg a boxernacionalizmus rémeinek vörös turbánjáról sít át az időközön. Bennünket csak egy momentum érdekel, de ez aztán nagyon. Az, hogy a világhatalmak világpolitikájában abban a pillanatban omlik össze, amint a kifosztásra ítélt delikvens ráeszmél, hogy neki nem is muszáj tűrni ezt az operációt. Ahogy a kínai puskát fogott az angol világhatalomra, az rögtön tárgyaló félnek ismerte el az előbb még lenézett rabszolgát, amiből nemcsak az következik, hogy a nemzetek társadalmában nem — munka, hanem a puská nemesít, hanem következik egy sokkal érdekesebb megállapítás is. Az, hogy az úgynevezett nagyhatalmak egész fenyegető imperia-lizmusa agyaglábakon áll és egy ügyesen fénrtartott látszólag terrorizálási áldozatait. Kína eddig elhitte, hogy ha ellene talál szegülni a nagyhatalmak diplomáciájának, rögtön tankok és gránátok zudulnak rá, de jött egy kínai, aki ezt nem hitte el és „man probiert” jelszóval mellbeboxolta a világpolitikát. Mi, akikbe ügyes diplomaták beoltották a világhatalmak világhatalmának illuzióját, mi most várunk a flottákat s a megbüntető presztizs büntető expedíciót s ehelyett a világhatalom udvarias megfigyeltetését látjuk, amint lekajia rohamisájkját és „miért nem mondta ezt mindjárt” kiáltással helyet foglal a nemzetek örendelkezési jogjának alapján. Minden gyarmatosított, legyőzött és fékentartott országnak üdvös tanulság ez, amelyből megismerhetjük, hogy nem mind szurony, ami fénylik és nem mind hatalom az, ami terrorizál.

— Vasárnap üngyilkosságok. Juhász Julia, a Fehérvárosi-Körház 24 éves apólonője vasárnap délután ismeretlen méreggel megmérte magát. Az apólonő szolgálati helyén veték ápolás alá. — Mezei László pénzbeszedő Knevez-utca 4. szám alatt levő lakásáról eltűnt és hátrahagyott levelein az írta hozzatartozóinak, hogy öngyilkos lesz. — Klein Bernát idősbb magánzó, aki a Hídegykúti-ut 103. szám alatt lakott, vasárnap délután lakásán öngyilkos lett. — Markovits József vízmosternővendék Lovház-utca 20. szám alatt levő lakásáról nyomtalanul eltűnt. Hozzatartozói attól tartanak, hogy öngyilkosságot akar elkövetni. — Pum Vilma 45 éves háztartási alkalmazott vasárnap délután becsöngett a Villányi-ut 35. szám alatt a francia apácák zárdájába és könyörgött, hogy adjanak valami állást részére. A zárdában nem kaptak alkalmazást és ezért Pum Vilma annyira elkeseredett, hogy nyomban ott a zárdában mindkét kezén földegta az erkeket. A mentők kórházba szállították. — Buzsá Jenő 22 éves hisztériáló vasárnap este Nefelejts-utca 50. szám alatti lakásán nyomora miatt öngyilkosságot szándékolott fölvetni. Súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították. — Barta Gyula 3. éves mázoló vasárnap jelentkezett az őrszemés rendőrnél azzal, hogy jódintéskartár ivott, majd pár pillanat múlva öszesesett. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

— Zsehtolvajok dolgoztak egy kártyaklubban. Polgár Géza 26 éves kereskedő, aki az Andrassy-ut 84. szám alatt lakik, vasárnap bejelentette a főkapitányságon, hogy fölment az Andrassy-utí artístaklubba s a kártyaszobájában, még mielőtt kártyázott volna, a nagy tumultusban minden pénze eltűnt. Amak a gyanújának adott kifejezést, hogy a nagy tömegben zsebtolvajok dolgoznak és kérte a rendőrséget, indítsa meg a nyomozást.

— A rossz kolbász megmérgezett egy családot. Bauer István 36 éves pénzbeszedő, valamint felesége és anyósa vasárnap este kolbászt evett, amelyet a Krisztina-utí központi húsüzemben vásároltak. A kolbászt rosszul lettek és a házbeliek értesítettek a mentőket, akik azonnal nyomorúságot alkalmaztak. Mivel állapotuk nem javult, húsmergezőssel mindhármukat a Rókus-kórházba szállították.

— A Crescendo zenei folyóirat legújabb száma Guido Gatti, Gombosi Ottó, Kálmán, Fábrián érdekes cikkeket tartalmazza.

Minden este 9 órakor

Vigyázat! Női szakasz

Mozi helyárák

a Fővárosi Operettszínházban

Leendő anyák!

A „Mars” golyóscsapágyu gyermekokcsik olesók és megkímélik a sok boszuságtól. Kizárólagos eladás: BRUCK vasbutor-gyar, Andrassy-ut 38, Párisival szemben

TABARIN

VIII, RÁKÓCZI-UT 63. TELEFON: L. 21-16

Januári műsora vezet

MA ZÁRÓRA 5 ÓRA KOR

5

Kezdeté 10 órakor

Ötszáz ágy várja a betegeket vasárnap óta a pesti járványkórházakban, ha a Nyugaton dühöngő spanyoljárványt Pestre is behurcolnák

Wenhardt és Gerlóczy tanárok vezetésével vasárnap értekezletet tartottak az összes kórházigazgatók

(A Reggel tudósítójától.) Arra az esetre, ha ide is behurcolnák a spanyolnáthajárvány veszedelmét, amely Spanyol- és Franciaországban oly nagy mértékben szedi áldozatait,

vasárnap gondos intézkedések történtek Budapesten.

Ezideig, a fővárosi tisztii főorvosának nyilatkozata szerint, úgy Budapestet, mint az országban spanyolnátha járványszerű megbetegedések még nem fordultak elő, de az illetékes körök szükségesnek látták, hogy Budapest főközségében a járvány elhárítására. Vasárnap délelőtt dr. Wenhardt János tanár, az összes fővárosi kórházak igazgatójának vezetése alatt értekezletet tartottak, amelyen megjelentek az összes budapesti kórházak igazgatói, valamint Gerlóczy Zsigmond tanár, a járványkórházak igazgatója is. A megbeszélések során Gerlóczy tanár jelentést tett azokról az intézkedésekről, amelyeket a járványkórházakban arra az esetre tett, ha a spanyolnáthajárvány Budapesten is föllépne. Eszerint

mától fogva 500 ágy áll rendelkezésre a budapesti járványkórházakban

a spanyolnáthagyánus esetleges betegek számára. Az értekezlet után az influenzajárvány ügyében A Reggel tudósítója kérdést intézett a budapesti járványkórházak igazgató-főorvosához.

dr. Gerlóczy Zsigmond

egyetemi tanárhoz, aki a következőket mondotta:

— A hozzám érkezett jelentések szerint Magyarország területén a betegség, ha szórványosan elő is fordult, nem járványszerű. Tekintettel azonban arra, hogy bármely napon beívelkezhetnek a tömeges megbetegedések, intézkedéseket tettem a fővárosi járványkórházakban, a vesztésem alatt álló Szent Gellért és Szent László-kórházban, hogy ott az influenzajárvány betegeit elhelyezhessük.

Ma reggeltől kezdve 500 ágy áll a két kórházban rendelkezésre

és amennyiben a járvány nálunk föllép, úgy a betegeket nyomban odaszállítjuk. A betegség ellen egyébként előzetes óvintézkedéseket nem foganatosíthatunk. A most külföldön dúló influenzajárvány olyan jellegű, mint amilyen éveken előzött nálunk a spanyoljárvány volt, főképpen 18–20 éves emberek közt pusztít tömegesen.

E nyilatkozat után meg kell állapítanunk, hogy

nincs ugyan spanyolnáthajárvány Budapesten, de sok az influenzás beteg.

A Reggel az influenzamegbetegedések ügyében szakavatott fővilágosítást előkelő orvosokhoz fordult, akik nagy tapasztalásról ismeretesek. Az orvosok szerint a fővárosban szinte minden harmadik ember influenzás. Ez a betegség rendszerint hidegrázással kezdődik és a felső légutak hurutos megbetegedésében jut kifejezésre. Torokgyulladás, légszűrés és nátha a leggyakoribb jelenségei, ezek a kellemetlen tünetek a beteget leverik, a lábát járdástól ólomszerűvé teszik, úgy, hogy a beteg az ágát kivánja. Rövid néhány nap után azonban a hurut föloldódik, ilyenkor már el is lehet hagyni az ágyat, de még ilyen sokáig a szobát kell őrizzeni. Nem lehet elég későn kihagyni a fűtött szobát ahhoz, hogy a tüdőgyulladás és más súlyosabb komplikációk föllépése elkerülhető legyen.

Eddig még az influenza általában könnyűlefolyasú, tüdőgyulladás esetei ugyiszóval egyáltalán nem léptek föl,

a fertőzés azonban igen széles rétegeket támad meg, de elég jóindulatú. Az igaz spanyolnátha most Spanyolországban és Nyugat-

Franciaországban szedi áldozatait, a Budapesten dühöngő influenzát nem lehet „spanyolnak” nevezni. Valószínű, hogy — ha a nedves időjárás tovább tart — a fertőzés súlyosabb arányokat fog ötenni és komolyabb óvintézkedésekre lehet szükség. A betegségnél most az a legkellemetlenebb tünete, hogy meglehetősen általános, kétségbeesésre azonban nincs ok, mert halálesetek eddig ugyiszóvalan egyáltalán nem fordultak elő, azon az egy haláleseten kívül, amelynek éppen a mentőegységet egyik orvosa, Thury Kálmán szigorúorvos osztott áldozatul, aki influenzában halt meg a Bálványklinikán.

— Gróf Zichy János még nem döntött arról, hogy méri vagy győri mandátumát tartja-e meg. Gróf Zichy János vasárnap este annak megállapítására kérte föl A Reggelt, hogy valóban egyes lapoknak az a vasárnapi híre, mintha máris döntött volna arról, hogy két mandátuma közül melyiket tartja meg. Eszerint nem is járultathoz hozzá ahhoz, hogy a méri választókerületben a Keresztény Gazdasági Párt jelöltjeként Müller Antal fővárosi bizottsági tag lépjen föl, akét személyesen nem is ismer, még kevésbé tehetett ígéretet Müller támogatására. Minden hírszéllel szemben kijelenté, hogy csak később fog dönteni, vajon győri vagy méri mandátumát tartja-e meg és hogy ki legyen a Keresztény Gazdasági Párt hivatalos jelöltje.

— Lasker, a sakk világhajnok. Telepelt egy szenzációs sakkvilágbotrányt. Berlinből jött A Reggel tudósítója: Dr. Lasker, a sakk világhajnok nem akar résztvenni a márciusban tartandó neuzoyri nemzetközi versenyen és ezt azzal okolja meg, hogy amikor legutóbb Capablancaval mérkőzött, unfair bánásmódot tapasztalt Amerikában. A rendelkezésére bocsátott óra — Lasker szerint — pontatlanság jart, ami annyira zavarta őt, hogy egy játszmát elvált elvesztett. Egyébként is az amerikai zsüri pártosán ítélkezett és Capablanca érdekeit védte. A most következő versenyen is a Capablanca által föllállított játékszabályokat akarják kötelezővé tenni. Az amerikai sakkvilágban ma klikkrendszer uralkodik és amik ez így lesz, Lasker nem hajlandó játszani semmiféle amerikai sakkversenyen.

— A városi építkezéseknél meg kell védeni a kisipart és a közegészség érdekeit! A főváros utolsó közgyűléseinek határozata folytán legközelebb már megindul a kislakások hazitombk fölépítése. E héten a város szociálpolitikai ügyosztálya a tisztii ügyvezetéssel karöltve megkötötte a szerződéseket azokkal a vállalatokkal, amelyek a törvényhatóság közgyűlésétől megbízást kaptak a lakások építésére. A határozatban lefektetett elvek, valamint a közgyűlésen elhangzott fölvezetések, nagyon helyesen, előtérbe állították a főváros kisiparos-társadalmának érdekeit és a hatóságok kötelessége, hogy az érdekeket most már könyörületlen következetességgel képviselje. Vigyázni kell a szerződések megkötésénél, ahol részletekben nem bízik a biztosítási kell a kisipar munkatehetségét és részben kell majd lenni a munkálatok ellenőrzésénél is. Eppen ily fontosak az egészségügyi szempontok, amelyeknek a közgyűlési vitában legértelmesebb szakzsűréssel dr. Takács István, a törvényhatósági bizottság egyik orvostagja adott hangot, aki részletesen fejtegette, minő higiéniai szempontokat kell a szegény emberek számára készülő lakásoknál megvalósítani. Dr. Takács kívánásaira is figyelemmel kell lenni a szerződések megkötésénél és jó lesz arról is gondoskodni, hogy az állandó ellenőrzőbizottság, amelyet az építkezések kontrollására küldenek ki, ne csak józanságból és műszaki emberekből álljon, hanem a bizottságnak orvostagja is legyen, aki állandóan ügyel a mindennél fontosabb egészségügyi szempontokra.

— „Változás.” Pajor Mátya szerkesztésében és Illés József kiadásában „Változás” nevű népszerű gazdasági, építészeti és műszaki hetilap jelent meg, amely közvetítő szolgálatot végez munkáltatók és vállalkozói között. Készen áll arra, hogy az új lap egyik jelentős lendítője lesz az alkotó munkának, mert minden irányműveletre azokat, akik egymást keresik és egymásra vannak utalva; a vállalkozót és a munkáltatót. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala Terecz-körút 15. szám alatt van.

— GRAND FAYENCE ARCCHEM A BŐR TERMÉSETES TAPALÉKÁVAL AZONOS ALKATRÉSZEKET TARTALMAZ. ERHED-MENYE A CSULLOGÓ, FIATAL ARC.

— Széll József főispánt elhagyta a tudománya. Ne tessék megjáratni, nem komoly tudományról van szó. Ez nem hagyta el, hiszen nem is hagyhatta el Zemplén vármegye főispánját. A választási tudománya mondta föl a szolgálatot, ami sokkal nagyobb baj, mert Széll József hosszuleti főispáni méltóságát ennek a tudománynak köszönheti. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottsága az egyetlen testület, amely máig se tudott megállapítani abban, hogy a megyét ki képviselje a főrendiházban. A kormány báró Harkányi János megválasztását látta volna legszívesebben, de a megye főispánja nem tudta Harkányinak a többséget biztosítani. A vereséget, amely Harkányit érte, helyrehozták a főrendek, akik száz szavattal besegítették a bárót a felsőházba, de ez a siker nem teszi jóvá a főispán kudarcát, amelyet még súlyosbítt, hogy nem tud olyan jelöltet találni, akinek megválasztásában biztos lehetne. Száz és egy-néhány megválasztási tag hangulatát, szándékát nem tudja kitapogatni, a vele egy ivátsukat nem tudja meggyőzni és maguktartásában nem mer megbízni. A hal- és nyolcezer választót számláló kerületekben a győzelem biztos reményében veszi föl a harcot és sorjában szállítja a kormánypárti jelölteket. De tehetetlen és még jelöltet se tud állítani ott, ahol egy maroknyi szavazó mulik a választás sorsára. A magyarraát nagyon egyszerű. A választásoknak ez a kipróbált hadvezére csak ott bizonyul Napoleonnak, ahol nyíltan szavaznak a választók. Minthogy azonban a felsőházi tagokat titkos szavazással választják, a Nagy Napoleon még kiaplárnak se válik be.

— 200 pengőt loptak el egy uriaszonytól a nagyeszernokban. Dr. Hetey Tibor gyáros bejelentette a főkapitányaságnak, hogy felesége bevásárolni ment a nagyeszernokba, ahol ismeretlen tettes 200 pengőt loptak el a zsebéből. A zsebtolvaj kézrekerítésére a nyomozás megindult.

— Izzalmak a washingtoni washingtonban a mexikói konfliktus miatt. Washingtonból táviratozzák: A szenátusban a demokraták vasárnap támadást intéztek a kormány mexikói és nikaraguai politikája ellen. Heflin demokrata óva intette az elnöket attól, hogy a kormány az amerikai népet az olajbírós érdekekben háborúba keveredni engedje. Wheeler demokrata kijelentette, hogy az Egyesült Államok elvonná a Nikaragudat. Shippstead, a farmer- és munkáspárt tagja kijelentette, hogy ha az ország háborúba keveredne, a kongresszusnak tudnia kell, hogy ez milyen okból történik. Ezután a kormány-pártokhoz tartozó két szenátor emelkedett szószékre és védelmébe vették Coolidge elnök politikáját.

— Krády Gyula „Mohács” regénye kedden megjelenik. Krády Gyula nagyszabású regénye, amely az illusztráció sokasága, valamint az ábrák megrendelésnek nagy száma miatt késett a karácsonyi könyvpiacra, kedden jelenik meg a főváros és a vidék könyvtárakban. A „Mohács” Krády Gyula legnagyobb műve regénye és megjelenését országos érdeklődés előzi meg.

— Fejérmegye és Székesszék fehérvári városok a választás megfélésházi tagjait. Székesszékfehérvárról jelenti A Reggel tudósítója: Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 10 órakor választ főrendeket a megyéhez disztermeben. Gróf Széchenyi Viktor főispán körlevelében arra kérte a törvényhatósági bizottsági tagokat, hogy a két felsőházi taggyűlésre Nagy Pál nyugalmazott főispánt és Jankovich Béla nyugalmazott kultuszminisztert, pótlagolnák pedig dr. Matia Árpád gazdasági főtanácsost és Balassa Sándor nyugalmazott vármegyei főjegyzőt válasszák meg. Székesszékfehérvár szabad királyi város törvényhatósági bizottsága ugyanezen ma délután választja meg felsőházi tagjait. Jelölve vannak Mátyás Rudolf ciszterciarendi főigazgató, dr. Kallenecker Viktor ügyvéd, Karli István gyáros, dr. Eisenhart Károly ügyvéd és Paulovics Béla földbírók. A rendes taggyűlés Mátyás Rudolfnak van a legnagyobb esélye, pótlagol Paulovicsnak vagy Kalleneckert fogják valószínűleg megválasztani.

— Dalosverseny. Vasárnap délelőtt tartotta a szezon utolsó dalosversenyét a Magyar Dalosbörzség. A versenyen nyolc dalnok vett részt, az Újpesti Dalnok, a budapesti Szabadság Dalnok, a Máv, Törökös Dalnok, a fővárosi Iparosdalnok egyesített dalnoka, a zuglói Visszhang Dalnok és a rákosabudai Ipartestület dalnokai.

— A m. kir. osztályosrajtók részleteit fölkeretnek, hogy az esedékes megújítási befutót (egész sorsjegyről 20 pengő, fél 10 pengő, negyed 5 pengő) és az előírt költséget, 25 fillért, legkésőbb egy nappal a már 12-én, szerdán kezdődő negyedik osztály buszára előtt fizessék meg, különben minden joguk elvesz! Ajánlatos ezzel egyidejűleg a főhúzásokra is bejelenteni az esedékes összeget.

Női hócipő
12.50 pengő
KERTÉSZ II
ANDRÁSSY-UT 36. SZÁM

SAKORVOSI rendelés
vár- és nembeteg részére.
EZÜST SALVÁRAN OLTÁS
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 62. I. em. 1. Rókussal szemben

KISS és MIS

Ezer üveg pesti vízzel készült „francia Cointreau“ kobzott el a rendőrség és forgalombahozásáért megbüntette a legelőkelőbb csemegekereskedőket

(A Reggel tudósítójától.) Aki karácsony héten megállott az előkelő belvárosi csemegekereskedések kirakatai előtt, annak szeméretszert a különböző finom ételek, italok és ingyenesek tömegében egy négyzögletes likőrös üveg ezzel a fölirattal: „Eredeti francia Cointreau 215.000 korona.”

— Hogy lement az ára, nemrég még 400.000 koronába került! — gondolták az emberek és vették a francia likőrt. De aki ilyen Cointreaut kapott ajándékba, azt kellemetlen meglepetés érte.

A likőr nem volt francia gyártmány, sőt jóságban messze elmaradt a magyar likőrök mögött, amelyeknek olcsó árával nagy konkurenciát csinált. Ez a Cointreau az elmúlt héten rövid pályafutása után a rendőrségre került és itt megállapították, hogy a valódi francia Cointreaut a külső kiállításban megtevészen utazó likőr

közönséges vízvezetéki vízzel készül valahol Budán, a csöndes Lenke-úton. A rendőri nyomozás a Likörgyárosok Országos Egyesületének följelentésére indult meg és a következők derítették ki: Mult év novemberében

Cointreau André és Louis francia állampolgárok Budapesten iparigazolványt kértek likörgyártásra

és miután azt megkapták, a Lenke-úton helyiséget bérelve, a gyártást meg is kezdték. A gyártás azonban nem meleg desztillációval, hanem hideg úton történt, holott finom likőrök csak nagy gyári berendezéssel, meleg desztilláció után lehet előállítani. Franciaországból egy „Alcoholat“ nevű, 86% szesz kivonatot hoztak be, amelyet a likőr vámjánál jóval olcsóbban, mint esszenciát váltak el. Ehhez a kivonathoz a Lenke-úti gyárban addig keverték vizet, amíg 40%-osra higult, cukrot is tettek hozzá, hogy édes legyen, azután

az eredeti francia Cointreau-likőr üvegébe töltve és föliratával ellátva, forgalomba hozták.

A Borhegyi-cégnél városi raktárt béreltek és Hoffmann Sándor, a Lenke-úti gyár üzletvezetője majdnem minden jobb csemegeüzletben eladott az így készült likőrből nagyobb mennyiséget, üvegenként 160.000 korondért. A rendőrbírósi tárgyalás a mult héten folyt le ebben az érdekes ügyben az V. kerületi kapitányságon Róna kapitány előtt, aki

súlyos ítéletet hozott.

Hoffmann Sándort engedély nélküli gyártásért és meg nem felelő jelzésű forgalombahozatal miatt egy évi elzárásra és 160 pengő pénzbüntetésre, Czettel Árpádot, a Borhegyi-cég vezérigazgatóját tíz napi elzárásra és 160 pengő pénzbüntetésre, a Rónai, Kovács E. M., Wagner, Horváth Sándor, Piek, Ferenccs és Cziczeli csemegekereskedő cégeket — amelyeket nyilván megtevésztettek — egyenként 80 pengő pénzbüntetésre ítélte a likőr forgalombahozataláért, egyszersmind

elrendelte az összes cégeknél és a Lenke-úti gyárban található több mint ezer üveg Cointreau elkobzását.

Elkeseredett közelharcra készül a zsidók felsőházi tagválasztásán elbukott Hevesi Simon-párt a győztes Löw-párttal

Az Országos Iroda jövőheti elnökválasztásán ki akarják bukztatni Mezey Ferencet, akinek helyére Sándor Pált, az elégedetlenek vezérét óhajtják megválasztani

(A Reggel tudósítójától.) A négyezredharmincezer lelket számláló magyar neológ és „statusquo“ zsidó hitközségek békségét teljesen földúlta a mult héten lefolyt felsőházi rabbi-választás. Az egyes hitközségek háborúsága, amelynek éle elsősorban

a pesti hitközség ellen irányul,

nem mai keletű, hiszen köztudomású, hogy az óbudai, a szegedi és a battonyai hitközségek tüneménytelen távolmaradtak minden egyetemes mozgalomtól, ha a kezdet a pesti hitközség vezetőitől indult ki. A harc annyira elmérgesedett, hogy az „Egvenlőség“, amely a magyar zsidóság politikai hitelapjának nevezi magát,

évek óta nem írja le dr. Löw Immánuel szegedi főrabbi, felsőházi tag és dr. Kiss Arnold óbudai költő-főrabbi nevét.

Ezzel szemben erőteljes akció indult meg Budapesten, hogy az egész magyar zsidóságot a pesti hitközség vezetőinek égíze alá tereljék. Ez a törekvés azonban Löw Immánuel főrendé váló megválasztásával

végleges kudarcot

vallott. Még talán a nem nagyon válogatos eszközökkel dolgozó magyar kortézia történetében is példátlan az a hang, amit közbeesülésben álló tudós főpapokkal szemben használtak az egymás ellen fölvonult hitközségi hadoszlopok. Nem akarjuk a jókét megsejtetni, ezért a legrikítóbb választási fogások közül eszaban

kettőt ismertetünk. Az egyik az volt, hogy Löw Immánuel azért nem lehet a felsőházbá küldeni, mert hazárdulás vádjá alatt áll, a zsidóságra nézve nagy kárt jelentene az ő tüneménytelen megválasztása. Ezt az okoskodást azzal toldották meg a Löw-ellenes párt korifeusai, hogy maga

a kormány is ezen a nézetben van.

A másik vádat dr. Hevesi Simon pesti főrabbi ellen kolportáltak, azt állítva, hogy a kiváló főpap régebben Kassán, ahol rabbi volt, a zsidók tömeges kitérésében jeltette meg a zsidókérdés gyökeres megoldását. Ezzel a rafogással főleg a hitű zsidókat akarták eltántortítani Hevesi mellől. Viszont Löw Immánuel telerszámlájára írták, hogy

Szegeden Rassay jelöltöivét aláírta.

Érdekes, hogy a namzeti demokrata párt zsidóhíti képviselőtagjai — dr. Baracs Marcel kivételével, aki unokáécs Löw Immánuelnek — mind Hevesi mellett sorakoztak föl. De Hevesi megválasztásáért kardoskodott az egységespárti dr. Dési Géza és az idónként vakbuzgó kormánypárti Vészi József is. Azt az egyet tehát nem lehet mondani, hogy a magyar zsidóság pártpolitikai kérdést csinált a felsőházi képviselet ügyéből.

Hevesinek épp úgy voltak Rassay-párti hívei, mint Löwnek kormánypárti támogatói.

Egyedülálló a választások történetében, hogy Löw Immánuel nem is tudott a jelöltetéséről.

mert még a saját hitközségének elnöke, dr. Biedl Samu sem merie ezt fölajánlani neki. Érdekes, hogy a Hevesi-párt, amelynek akcióiról viszont Hevesi főrabbinak nem volt tudomása, még a választás napján is azt hirdette, hogy a többség Hevesi mellett van. A választáson azután az elektorok közül

111 Löwre szavazott, Hevesi mellett csak a 20 pesti elektor sem szavazott, csak 5.

A világ zsidó sajtója természetesen a zsidó érdekek szemszögéből ítéli meg a választást. Osztrák és német birodalmi zsidó újságok a pesti zsidó hitközség kudarcát könyveli el Hevesi Simon bukását és azt hiszik, hogy a hitközség vezetősége ezután nem tehet mást, mint hogy

levonja a konzekvenciákat és visszaadja tisztségeit a hitközségnek.

A szegedi főpap impozáns győzelme után a jelölésből kimaradt Hevesi főrabbi párta teljes dühvel vetette rá magát Mezey Ferenc dr.-ra, az Országos Izraelita Iroda helyettes elnökére. Tudni kell ugyanis, hogy a kultuszminisztérium, ahol Mezeynek sokévtizedes összeköttetései vannak, olyan rendeletet adott ki a felsőházi rabbi-választás technikájára nézve, amely

a kisebbszámú vidéki hitközségek majoriálta a nagyszámú budapesti zsidóságot.

A pesti hitközségnek csak husz elektor jutott meg a vidékieknek — ideszámítva a huszonnyolc statusquo hitközséget is — kétszáznyolcvan. Hevesi Simon dr. megválasztása tehát az esetben is nagyon kétséges lett volna, ha a kandidálóbizottságban nem Fischer Gyula dr.-t, a rabbi-seminárium legrangiósebb papját, hanem őt jelölték a pesti főrabbi sorából. A jelölőbizottság összehalasztására Mezey Ferencet teszik felelősé a pesti hitközség vezetői, mert ebben a bizottságban az ország legnépesebb hitközsége egyetlen elektorral sem volt képviselve, ugyisint nem jutottak szóhoz a statusquo-hitközségek, amelyek tulajdonöröszét Hevesi-pártiak voltak. A pestiek nem hagyják magukat, —

erős visszaitésre készülődnek

és éppen kapóra jön nekik az Országos Izraelita Iroda elnöki székének betöltése, amely január 19-én esedékes s amely alkalommal

Mezey Ferencet Sándor Pállal akarják kibuktatni.

Sándor Pál egyik legexponáltabb vezetője a Hevesi-pártnak és a felsőházi választás balsikere után a rabbi gyülekezetében jelentette ki, hogy ezek után az iroda elnökségére aspirál, mert rendet akar teremteni. Érdekes, hogy az irodának évtizedeken keresztül ugyanez a Lipótváros képviselője, Mezey Mór volt az elnöke, akivel Mezey Ferenc dr. nincs semmiféle rokoni nexusban. Sándor Pál elnökké választása azonban nem fog egészen simán menni, mert a Löw-pártnak megszervezett kisebbség szívesen folytatja munkáját és abban reménykedik, hogy a január 19-i kongresszusi választáson épp úgy

sikerül a többséget megszereznie,

mint az ügyes taktikával keresztülvitt felsőházi választáson. A pesti hitközség vezetői nem titkolják, hogy Hevesi Simonnak rendkívül sokat ártott a felekezeti sajtó hamisokodása. Általában a föl fogás, hogy Hevesi Simon nem a zsidóság egyeteme, hanem a körülötte nyüzsgő korteshad bukatta meg. A harc tehát folyik tovább és akik ismerik a szembenálló táborok vérmes természetét, cifra jellemnyeket jósolnak.

Lukács György volt kultuszminiszter lesz a Színészszövetség elnöke

(A Reggel tudósítójától.) A pesti színészársadalom vezetőinek körében hetek óta folytak a tárgyalások, amelyeknek célja, hogy a Színészszövetségnek hosszabb ideje — Hegedűs Gyula lemondása óta — üresedésben levő elnöki székét ismét betöltsék. Legutóbb tudvalevően ifjabb báró Wassics Gyulának ajánlották föl az elnöki tisztséget, aki azonban nem fogadta azt el. Több név került ezután kombinációba, míg most, a Reggel értesülése szerint, dülöré jutott a dolog: a Színészszövetség elnöke Lukács György volt kultuszminiszter lesz, akinek neve eddig egyáltalán nem szerepelt az elnökjelöltek között. A vasárnap folyamán terjedt csak el a hír, amelyet a színészek többsége szimpátiával fogadott. A végleges döntés természetesen csak a Színészszövetség közgyűlésén fog megtörténni, valószínűleg még ebben a hónapban.

VIGSZINHÁZ

Hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap este

Kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap délután

Nem nőszülök!

A Noszty-fiu esete
Tóth Marival

TUNGSRAM
A
BEVÁLT IZZÓLÁMPA

Abendroth Hermann kölni főzeneigazgatót viharosan ünnepelték a vasárnapi filharmónikus főpróbán

(A Reggel tudósítójától.) A háboru utáni német karmestergárdát nemes idealizmus fűti: meg kell mutatni Németország talpraállását, értékei mellett hitvallást kell tenni. Az utóbbi éveknek ittjáró vendégkarnyai mind német műsorral mutatkoztak be. **Abendroth Hermann** kölni főzeneigazgató is, akinek **Furtwaengler**,

az őseje, megalkuvást nem ismerő teutonok közül való.

ámde amíg **Furtwaengler** a kategorikus imperatívus, a kötelességérzet tolmácsa, aki *el-múlt századok zsongását varázsolja élénk, addig **Abendroth** az aeclos izme **Siegfried** fiatalos derűjét és **Stolzing** izme **Siegfried** sugározza. Vasárnap kongeniálisan vezényelte **Regener** érdekes hangulata, alapjában aszké-tikus, helyenként érzékiségétől tútelített **Böcklin**-szelűt.*

Különösen éreztetni tudta a „Holtak szí-
gének” kísérletes lidércnyelvét,

az elmulás titkának kérdőjele kikokogott a fojtott trombiták szavaiból a tompított fényű

vonások tremolóiból. **Brahms D-dur** szimfóniája felejthetetlenül szép, egységes keretbe foglalt művészi élményvé vált. **Abendroth** **Brahms** interpretációja az alagondolatból, mintegy visszatérő, a reflexiók szövetségében eligazító ongonaponból indul ki. Nagyvonalúan, kegyetes kézzel bocsátja utnak a fő-témát, végigkíséri a melankólia és fárasztó líra nehéz levegőjű vidékein, itt-ott szinte észre-vétlenül egy-egy reményugarat irányít a pesszimizmus ködös tájaira. A kamarazene-stílus nemes áhítatát és a viharzó szenvedé-lyek szólamait szervesen vezeti át a hangszer-csoportokon és kibékítő szintézisbe foglalja. Ez adja meg előadásának világos fasztruktúráját. **A hangverseny szólistája Herrnfeld Pámi** **hegedűművésznő, Hubay** egykori jeles tanítványa **Mendelssohn** versenyművét biztos iz-léssel interpretálta. Befejezésül **Wagnernek** „A nürnbergi mesterdalnokok” nyitányát vezé-nyelte **Abendroth**, már az első taktusban megadva az egész mű kemény, diadalmas ka-rakterét és fölvillanyozó tempói, robogó cre-scendói **valóságát extázisba ragadták a viha-rosan ünneplő, nagyszámú hallgatóságot.**

(V. M.)

Hatszáz áldozatkész hölgy támogatásával ala- kitják meg ma délután a Magyar Irónők Körét

(A Reggel tudósítójától.) A magyar irónők, akik tudvalevően klubot alapítanak, **gróf Te-leki Sándorné elnöklével ma délután 5 óra-kor tartják alakuló ülésüket** az Otthon helyi-ségében. **Bethlen Margit grófnő fővédnöksége** alatt. A Magyar Irónők Köre, amely a politika teljes kikapcsolásával valamennyi politikai ármayalt irónői egyesíteni kívánja, **érdekes körülmények között jött létre** és érdekes programmal indul. Háromféle tagja lesz: a) **ren-des tagja**, aki csak irónő vagy hirlapíró nő le-het s aki mindössze csak évi 8 pengő tagsági díjat fizet; b) **pártolatagja**, aki évi 24 pengőt fizet, — ebbe a kategóriába a nemirónők tar-toznak, kultúra iránt érdeklődő hölgyek, akik szívesen ismerkednek meg az irónőkkel, szíve-sen vesznek részt összejöveteleiken, előadásai-kon; c) végül **alapítótagja**, évi 200 pengőért, ezek valóságos mecénásai az irónők körének és már eddig is szépszámmal jelentkeztek. A Ma-gyar Irónők Körének vezetősége ugyanis örömmel tapasztalja, hogy ügyvezetőik tele-foña egész nap cseng: **egymásra jelentkeznek a gazdag és előkelő hölgyek, akik: — pártolók vagy mecénások — kériki főtételüket.** Eddig körülbelül

hatszáz ilyen hölgy jelentkezett.

A rendes tagsági lista körülbelül száz ma-gyar irónő és öt-hat hirlapíró nővére terjed ki. Ez még nem a végleges lista, mert csak az alakuló gyűlés után lesz a vezetőségnek tiszta képe arról, hogy ki lépett be valóban tagjai sorába. Erdemre, értékre nézve nem tör-tént rostálás, mert — ahogy a vezetőség mondja — ez az alakulat **nem akar irodalmi fórum lenni, hanem klub.** És aki hivatásze-rűen ír, az rendes tagja lehet a körnek, még akkor is, ha fényűző dáma vagy gazdag fis-sasszony. Így ott látjuk a rendes tagság je-löltjei sorában **Hatvani Lilit, Madarassy-Beck Zsuzsát** épp úgy, mint **Erdős Renét** vagy **Ko-sáryné Réz Lotit.** De más szempontból is a le-hető legnagyobb skálát mutatja ez a jelölési lista. A „Népszava” irónői mellett ott vannak a **Mansz** „rodalmi nevei, ott vannak a liberá-lis irónők és ott vannak a konzervatívok. E-d-deg egyetlenegy refüt kapott a Magyar Irónők Köre: **Tormay Ceciliét**, aki kijelentette, hogy semmiféle más alakulatnak nem óhajt tagja lenni, mint a **Mansz-é**nek. Azt is hozzáfizte lemondásához, hogy ő meg a **Petőfi-Társaság**

tagságát is visszautasította, hogyné háritaná el tehát az Irónők Körének tagságát. Ugy lát-szik, **Tormay Cecília** minden erejét a főrendi-házi szereplésre tartogatja. Helyette azonban belépett az Irónők Körébe **Ritók Emma**, a **Mansz** elnöknője, aki szívesen vállalja a Kör falain belül a fegyverszünetet. **Sikra-gróf Te-leki Sándorné** liberális, humanisztikus föl-fogását már régóta ismertük. De külön meg kell emlékezni a helyen arról az igazán nagy-szívű és nagystíliú gesztusról, amellyel **Beth-len Margit grófnő** korolta föl a Magyar Irónők Körének pártközi eszméjét. **Bethlen grófnő** nemcsak égizse és díszre kíván maradni a társadalmi körnek, hanem jelenlétével és értékes előadásaival is gazdagítani akarja a klub életét. **Egyelőre**

minden hétfőre tervezik az irónők rendes összejöveteleiket.

Ezeket sohasem vehetnek részt férfiak. Férfiak csak a klub vendégei lehetnek bizonyos elő-adásnapokon vagy társas összejöveteleken — ugyanolyan arányban, ahogy például az Irók és Hirlapírók Köre is csak bizonyos társas-vasorok vagy estélyek alkalmával lát ven-dégül hölgyeket.

Halmay Tibor jelentékeny veszteségek után eladja a Casino Mulatót

(A Reggel tudósítójától.) Hat hónappal ez-előtt történt, hogy **Halmay Tibor** berléje és igazgatója lett a **Casino Mulató**nak. Papír-forma szerint a vállalkozásnak fényesen kel-lött volna beütnie, egyrészt, mert mindenki bi-zonyos volt benne, hogy **Halmay** fölött, jobbat tud hozni produkciókban, mint a többi mul-tók, másrészt, mert **Halmay nagy ismeretsége** és népszerűsége valószínűvé tette a mulató la-togatóitását. A papírforma nem vált be: félév után most

jelentékeny ráfizetés mellett kénytelen eladni a mulatót **Halmay Tibor**.

Az okait hadd mondja el ő maga.
— Ott kezdődik a dolog — mondja **Halmay** — fogalmam sem volt róla, hogyan kell egy mulatót vezetni.

fogalmam sem volt róla, hogyan kell egy mulatót vezetni.

Tudtam én, hogy hány adag rostbeaf lesz egy kiló husból? Vagy tudtam én, hány pohár likőr van egy hédécis üvegben? Nem mondom, hogy azért nem volt dolgom ilyen ügy likör-rel, de, **amíg ittam**, nem számoltam, hány po-hárral van benne. Pedig egy mulató igazgató-jának tudni kell, hogy pontosan huszont. És tudni kell sok mindent, amit én nem tudtam. Nálam ott ülhetett az a vendég estétől reggelig, én nem küldtem a nyakára a pincért, hogy mit méltóztatik fogyasztani? Ha akart, rendelt. — ha nem, ott állt ólen-szomján és nézte a műsört.
— No, igen, hát a műsor. Minek tagadjam.

a műsorom éppen eléggé rossz volt.

Nem így gondoltam, amikor belekezdtem. Szép kis revüszínházat akartam csinálni, egy kis Páris-t a pesti éjszakában. Azonban:

a revüszínház való átalakulást a rendőr-ség nem engedélyezte.

A mulató keretén belül sem tudtam megcsi-nálni a revüszínereséget, például azért sem, mert soha annyira idom nem volt, hogy egy műsört rendszeren elpróbáljak. Délelőtt próba a színház-nál, este játszani ugyanott. **Áz ember nem lehet színész és mulatóhelytulajdonos egy-szerre**, — az egyiket ott kell hagyni. Azt his-zsem, okosabb dolog, hogy a mulatói igazgató-ságot hagyom ott és „**cselk**” színész maradok...

Freystädler lovag kétszer adta el tótvázsényi három- ezerholdas birtokát, amiből bonyodalmas pörök támadtak

(A Reggel tudósítójától.) Furesa birtok-adási aérbe keveredett **Freystädler Jenő lovag**, volt perzsa főkonul, a háborúelőtti Budapest extravagáns szókásairól ismeretes tivőrie. A Földbirtokrendező Biroság a lovag tizezerholdas tótvázsényi birtokából kétezer holdat igénybevert a földreform céljaira és csak háromezer holdat hagyott **Freystädler tulajdonában.** A lovag nemrég elhatározta, hogy a megcsontított birtokot eladja. Több vevő jelentkezett, akik közül **Freystädler Tompos Károly** volt erdélyi földbirtokossal **állapodott meg**, aki a háromezer holdas ura-dalmat instrukcióval és a hozzá tartozó mező-gazdasági szeszgyárral **tízmilliárd koronáért megvásárolta.** Az adásveteli szerződést az **O. F. B. jóváhagyta**, a Magyar Földhitelezé-**zet** **tízmilliárdos garancialevelet adott az el-adónak**, mivel azonban a birtok elidegenítési t-lalommal is terhelve volt, **meg kellett sze-rezni az árvaszék jóváhagyását.** Külön szerző-dést kötöttek tehát, amelynek értelmében **Freystädler**, illetve ügyvédje kötelezte magát a földelő határozat megszerzésére. Időközben **Freystädler** mást gondolt és

birtokát ujbb eladta, mégpedig ezuttal **Karner Agoston** volt nyugatmagyarországi kormánybiztoshelyettesnek, ugyancsak tíz-milliárd koronáért.

Az árvaszék erre a Földhitelezézet garancia-**levelével** ellátott Tompos-féle ajánlatot **el-utasította és az azonos föltételű Karner-féle ajánlatot fogadta el.** Az adásveteli szerződés és az **O. F. B. engedélye** alapján **Tompos** idő-közben **telekényi előjegyzést szerzett az uradalomra.** Ebből a bonyolult helyzetből természetesen **több pör támadt** és így **Freystäd-ler** lovag hamarosan ismét az érdeklődés köz-pontjába került, ha nem is pompás békebeli paripái, hanem bonyodalmas birtokpörrel révén.

Az eredeti braunschweigi

BRUNSVIGA számológép

minőségben, teljesítményben utólrhetetlen!

Vezérképviselőt:

Biró és Eckstein

Budapest V, Vörösmarty-tér 3. szám. Telefon: 46-25, 126-06

Díjaztatul mutatjuk be!

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt Mondja, kedves Intim Pista,

nem hallott esetleg valamit a „Gyurkovics-fiúk”-ról?

— Dehogyan nem, kérem, erről aztán igazán bőveletesen tájékozva vagyok. A Herczeg-regényből operettet írnak, Farkas Imre zenéjével.

— Tájékozottsága egyenesen tiszteletreméltó! A „Gyurkovics-fiúk” zenéjét nem Farkas önméltóságára írja, nem pedig azért, mert a Királyi Színház tiltotta a dolgot, azon az alapon, hogy Farkas Imre szerződése értelmében nem írhat más darabot mindaddig, amíg a „Repülj felekém”-et a Királynak le nem szállította. Így kénytelen volt a „Gyurkovicsok”-ra rezonáló melódiakészsgét beszűkíteni. A Herczeg-operett zenésítését — Fráter Lóránd vállalta... Faragó Jenőt, úgy látszik, nem tiltotta el a Király attól, hogy a Városnak is irhasson: az ördögös Faragó vasárnap este „Jicumfer-ti” ányújtotta Sebestyén Gézának új operettjét: „Valentino kolandjár”-t. Radó József zenéjével, három főelőadásban, amelyek közül az első egy moziban, a második a „studió”-ban, a harmadik egy olasz lokalban játszódik. Ez a második magyar darab — az első „A waterlooi csata” volt, — amelyben külföldi film-atelier színpadon szerepel.

— Ugy látszik, ez ravasz akar lenni, mert a külföldi filmgyárakban is gyakran szerepelnek a magyar írók.

— És ezáltal előreláthatóan még gyakrabban fognak. Abban a reményben, hogy magának, öcsém Bendegúz, sem késsen levő, sem készülő, sem készülő szcenáriuma nincsen, clarulom magának, hogy még e héten megnyílik Lengyel Menyhért vezetésével a Magyar Színpadi Szervek Egyesületének filmirodája. A Miksa-utca 7. számú házában rendezkedik be a szervek filmközpontja, amely a magyar írók film-szcenáriumaikat és filmtémáikat átveszi, megbírálja s azokat, amelyekben „fantáziát” lát, angol, francia és német nyelvre lefordíttatja. Az így lefordított filmtémákat saját külföldi ügynökei útján a világ legelső filmgyárainhoz juttatja el, a Szervek Egyesületének ajánlásával.

— És mit kapunk helyette a külföldtől?
— Eleget. Főképpen a franciáktól. Itt van mindjárt ez a „Fehér egér”, ami a jövő héten jön a Belvárosban. Nem mindennapi szűszel! Van benne egy öreg, hamiskártyás csirkefogó (Csortos), van neki egy leánya (Makay Margit), mindketten a szállodai tolvajok nemes mesterségét űzik. Az apacsleány megismerkedik egy urigyerekkel (Kertész), megfogadja, hogy jó utra tér, amire a szerelmes ifju feleségül veszi. A leány azonban nem tud leszokni a lopásról, emiatt el kell válniok. Mivel azonban, nagyon természetesen, még mindig szerelik egymást, a leány fölkeresi a fiút azzal a csábító ajánlattal, hogy egy készülő betöréshez álljon be hozzá „haver”-nak. A fiu, szerelmes lévén, erre is hajlandónak mutatkozik, a leány józav van és kijelenti a fiúnak, hogy az egész csak próba volt, mivel pedig a fiu kész lett

volna miatta gazemberré lenni, most már ő is kész a fiu kedvéért a becsületességre. Így lesz a „Fekete egér”-ből — így nevezik Párisban a szállodatolvajokat — becsületes, tiszta „Fehér egér”. Hát ez lenne az egyik francia, a másik az a Flers és Croisset, ami a Magyarban jön, a harmadik pedig, ami már jött is...

— A Födrosi Operettben, ugyebár? Halljuk a szigorú kritikát!

— Hát szigorucal nem szolgálhatok. A „Viggyázat, női szokasz!” című bohózat ellen ugygyedvén semmi kifogásom nincsen, legföljebb azt az egy egy két súlyosbabb disznóság tartandó kihuzandónak, ami nélkül a darab éppen ilyen ötletes, mulatságos, groteszk fordulatokban gazdag maradna. A szereplők közül Forrai Rózi mellett Székely Lujzát az elsőség, a párisi asszony-leány bájos és naiv érzékiségét kitűnően hozza, szép és könnyed — a legpárisibb értelemben. Lázár Mária, különösen első főelőadásbeli fehér selyemruhájában olyan karcsú és forró, mintha talpig meztelenül állana a színpadon. Harold Lloyd-pápaszemében komikusan kedves Bercey Géza, aki szép fiúból lassan-lassan színészé avantsál.

— Bocsnát, könyörgöm, ennyi dícséret... Hát én akkor mit csináljak? Kénytelen leszek ellenzékbe menni...

— Ugyan, magából legföljebb olyan „Jatóságilag engedélyezett ellenzék” lehet, amilyenről Nagy Endre irt pompás politikai satírárt a Terezkörútban. Most pedig térjünk át a Klasszikusokra, akik újabbán nagyon dívatba-jöttek.

— Hogyan, kérem, talán megint Shakespeare-ciklus készült?

— Sőt homlokegyenest ellenkezőleg: a Billerciklusról beszéltek. Biller, úgy látszik, azt tüzte ki egyetlen élete egyik főcéljául, hogy régig-énekelje az egész klasszikus operettrepertóárt; a „Bob herceg” és „Varázskeringő” után csülörtökön, mint „Nebántsvirág” mutatkozott be, pajkos jökedve, sőt hangja! és grüberlije egyaránt...

— Ne tessék mondani. Vannak azonban művészuók, akik nem jutnak ilyen gyakran szerephez.

— De vannak ám. Márkus Emilia félevenként jut szerephez a Nemzetiben. Varsányi Irén nyolc hónapig nem játszotta a Fig és Mészáros Gizát szeptember óta nem láttuk színpadon.

— Pedig...

— Ha közbeszólás lesz, kiürítetem a korzatot! Gizáról már az a pletyka járta, hogy csemegeüzletet nyit a Váci-streeten. Ebből persze egy szó sem igaz, mi inkább azt vártuk, hogy fölveszik a felsőházi mágnólistára.

— Hehehe...

— Micsoda? Maga ezen nevetni merészel? Ha mindenáron nevetni akar, inkább mondok magának egy viccet, a hét uralkodó viccét. A búróról szól, aki szintén nem szerepel a felső-

házi listán, de szerepel az Andrássy-utli Színház műsorán „A csodálatos nagymama” című darabban. A pesti humor — tekintettel a nem tulságosan zajos sikerre — átkeresztelte a darabot „A csodálatos nagy blamo” névre.

— Rómők és óriások!

— Oriásokat, hogy Hevesi Sándor darabot ír — no, mit gondolt, kinek — direkt és kifejezetten Fedák Sárának. Viszont Hevesi az igazgató megalapodott Sándor Máriával, hogy átveszi Nagy Izabella szerepét a Nemzeti Színházban. A „Folyó rossza” Finom Róziától és „A piros buggelláris” Török birónéját fogja elsőnek játszani az operacsemegezőből lett népszínműprimadonna... Harmadszor: Hevesi, a rendező elváltatta Bibó Lajos „Bátlory Zsigmond”-jának rendezését.

— Szabadna esetleg valamit az „Aranyhatnyú”-ról is?

— Csakis. Kedvencünk, az első magyar jazz-és charleston-szaburlet, Somogyi Nusi egy — mulatt nőt játszik. Láttatlanba adják, hogy jobb, mint a másik mulatt: Josephine Baker, Premier pénteken. A másik „Hattyú”-é, a Molnár szerdán, természetesen Párisban, a szerve jelenlétében. Mit akar még?

— Mit, könyörgöm? Mondjuk: a felét annak, amit Molnár ott keresni fog...

— Megelégszik maga a párisi frankok helyett egy jó párisi pletyka-csemegevel is. Finom, kissé levenduláltatni a pletyka, mint egy régi csipkefőző, de a levendula — valdái francia. Yvonne de Bray, a Bataille-darabok híres színésznője, Bataille híres, sőt világhíres szerelme, Bataille halála után gyászában teljesen visszavonult a színpadtól s évekig nem lépett föl. Nemrégiben aztán föllépett egy — Bernstein-darabban. Egészen mellest megjegyzve, „A tolvaj”-ban. És az új Bernstein-darabnak már ő fogja a főszerepét játszani. Ennek a darabnak a címe „Le venin” — „A mérreg” lesz s Bernstein még csak most írja a Híreirán. Nem egyedül, Yvonne de Bray is írja, aki vele van és aki társszerzője lesz a darabnak.

— Üde. És valami közelebbi keltezésűt, esetleg...

— No, nem bánom, hadd legyen jó napja. Bendegúz. Először is: egy negatív pletyka. Az állam szolgálatában működő drámai primadonna nem utazott Párisba. Sem egyedül. Sem. Továbbá: Omogyi Usi — kiköltözték a Szigetre. Hogy vége? Persze. Végérvényesen vége.

* Gyenge Anna sikerrel énekelte vasárnap a „Tosca” kiállítását. Anne Roselle (Gyenge Anna), a külföldön nagy hírnevű magyar művésznő ezidő vendégkörnyezetét vasárnap kezdte meg és a „Tosca” címszerepében különösen a magas fekvésekben tisztán szárnyaló, meglepően hangja, szép olasz kiejtése, finom játéka őszinte sikert aratott. A Preghiat megismételték.

* Vasárnapi hangversenyek. Móricz Zsigmond, a kitűnő magyar író vasárnapi szerzőt estét adott. A vidéki magyar életnek e meglepően ismerős ezáltal a megszólalt területen letöltött utazásait mesélte el az 6 egyéni, kedves modorban. Simonyi Mária pedig férjének verseit és „Amor és Psyche” című meséjéből egy bájos részletet mondott el mekapó bensőséggel. — Hermán Pál gondkamuvész, aki Kodály világhírű, nagyszabású szónátájának ezidőre elterjedt egredült hivatott interpretálása, vasárnap ismét előadta a zsenialis művet, amelynek mély lényét, hatalmas fantáziáját maradtoklanul kifejezésre hozta. Nagyszabású hallgatóság ünnepelte a fiatal művészt.

MOST JELENT MEG

Szilágyi Simon Erzsébet

Az ígék szolgája

című új költeményes kötete, hatalmas előszóval

A Pesti Hírlap 1926 július 4-iki számában írta, az ironőről:

„Szilágyi Simon Erzsébet versei meglepően egyéniek, frissek, újak, bátrak és emberiek. Mer és tud. Forró és igaz. Minden lépten-nyomon fölragyog egy-egy sor, mely szinte izgalmasan szép. Nagy meglepetés és öröm annak, aki szereti és zggódva várja a magyar líra új, dus hajtásait. Ez a költőnő már is az!”

Az elmúlt idő alatt Szilágyi Simon Erzsébet tehetsége szédítő elan-nal szállt s új könyve rendkívüli, szinte példátlan értéket tár föl

Jókat nyomda és könyvkiadó r.t. Kiadása — Ára 3 pengő

Megérkeztek a legfrissebb új rendszerű

Készít-Javit

fogyasztófüzők,

amelyek kizárólag csak

Ébner keztyűsnél

Namerli J. utóda, Zsigmond-u. 14. budai Margitáhid-tónál eredeti újrán kapzhatók. Belet és softőr-keztyűk speciális készítője. Telefon: T. 134-16

Váltókölcsonöket aranyra, ezüstre, ék-szerekre, szőnyegekre, árukra minden ésszes erejéig azonnal folyosít farádi BALOGH CONSTANTIN, Budapest IV. Piarista-utca 5. Alapították 1885.

R. P.

Spanyol nátha ellen a legjobb orvosság egy jó meleg „Ideal” helypaplan

Gyártja: Sándor Ideal-paplangyár, Kamermayer Károly-u. 1

MOZI

Két királynő: A vigság és az élet királynője

A szimbolizmust, az élet jelképes idealizálását mindig szerette a mozipublikum, éppen úgy, mint ahogy a másik részről viszont a könnyed, vidám humorom is legnagyobb mértékben élvezi azok, akik a mozik nézőterét megtöltik. Ebből a két elemből áll össze az a műsor, amelyet a Royal-Apollo csütörtökre összeállított. Az élet szimbolikus elképzelése és megörökítése elevenedik meg az egyik filmen, a vigság és vidámság uralkodik a másikon.

Az egyik film címe „Maja, a méhkirálynő”, de ez a film egyike a technika és művészet egybevetett tökéletes alkotásának. Nemét tudósok és írók álltak össze, hogy a méhek társadalmának életét, amely az emberi társadalom életének eszaki hasonlósága, életében és művészi-esen megörökítsék. Hosszú hónapokig dolgoztak ezen a filmen és anire elkészült, a német moziművészet leg-

esodlatosabb, legtekélyesebb alkotása lett. Majának, a méhkirálynőnek az életéből, a méhek társadalmának mozgalmait, a harcok, szenvedések, küzdelmek és ünnepek életét, játszódnak le előttünk, szimbolizálva a mimogaz életét.

Maga az élet ez a film, árványdalaival és szenvedéssel együtt, de azután fölújítja hemüknek a más film, amely csak a vidám oldalról nézi a minden nap történetét.

„A hintásleány” a cine ennek a filmnek, amelyben a vigság koronázatlan királynője, a bahos Ossi Oswald szórakoztat el bennünket. Igazi bohózat történet ez, amelyben Ossi Oswald játszik mindent, a csibészleánytól az urasági úrnig és vissza. Partnerre a nagy szerző mellett Harry Liedtke, az görkifjú bonviván, akinek legkedvesebb, legbájosabb alakítása kísér Ossi Oswald pompás szerepét. Elegancia, ölet, pazarság és vidámság az alkotóknak ennek a filmnek, amely bizonyára maradandó mulatságot nyújt majd a vidámság királynője híveinek.

HARRY LIEDTKE VÁLIK A FELESÉGÉTŐL

Berlin, január elején.

A berlini mozivilágnak óriási szenzációja van, a legszebb és legnépszerűbb művésznő, Harry Liedtke és Kaethe Dorsch beadták a válókeresetet a berlini kerületi törvényszéken. Harry Liedtke és Kaethe Dorsch pályája érdekes ellentétet mutatott. A férj operett-színpadon kezdte, mint bonviván, azonban — válik meg — a siker minden reménye nélkül. Ekkor áttért a mozivászorra és nem is kell nagyon hangsúlyozni, rövid idő alatt a legnépszerűbb európai moziszínész lett. Kaethe Dorschnál viszont fordítva történt a dolog. A művésznő a mozivásznon kereste a világhírnevet, de nem találta meg, erre ő is fordított egyet a pályáján, áttért a drámai színpadra. Valahol a félton találkozott egymással

Harry Liedtke és Kaethe Dorsch, megházasodtak és négy év óta éltek boldog házasságban.

Harry Liedtkenek, akit a nők egész Európában imádnak, csak használni fog az, ha megtudják róla, hogy elvált férj.

A múlt héten mutatták be Berlinben a népszerű bonviván legújabb filmjét, amely — amint az otthoni lapokban olvassom — esztőtörték kerül bemutatásra. „En és a feleségem!” címmel a budapesti Kamara, Corvin és Orion színházban. Ennek a filmnek a premiére már honoráriuma volt Harry Liedtke válásának, mert rendőrkordon állt a mozi pénztára előtt, hogy a berlini leányok ostromát visszaverje. Harry Liedtke legjobb szerepe, a közönség véleménye szerint, de talán ezt is befolyásolta, hogy a művészt most már ismét szabad! (—)

mulatni fog és talán még tanul is Hurutól Charlestonon. A Palace és Rádus ezenkívül Monte Bluenak és Patsy Ruth Millernek egy kitűnően sikerült új számúvét juttassa az új műsorban.

Ha van film — van közönség! A Sztrögoff Mihály sikere

Aki az utóbbi időben a moziszakma szakembereivel beszélt, csak panasz hallott. Minden szakember afőlt panaszokodott, hogy nincs pénz és nincs közönség, a mozik rosszul mennek. A panaszoknál természetesen sokban kell áztelekbernért szűz szavakban hívtel adni, de lény, hogy a moziszakmának az idei szezon első hónapjában tényleg sem árvendtek a közönség körében annak a kedvességnek, mint tavaly.

Aszokban ennek talán mégsem az volt az oka, hogy nem volt pénz, hanem inkább az, hogy nem volt olyan film egy-két olyan film volt, amely a közönséget lekötheti, megdöbbentheti volna. A legjobb bizonyíték erre a „Sztrögoff Mihály”. Alighogy ez a film vászorra került, megteremtett a közönség is. Négy moziszínház jár-szolta egy a héten ezt a filmet Budapesten és mind a négy moziszínház rekordbevételeket ért el. A közönség sort állt, mint valaha a kenyéért és nagyon sok olyan embert ismerünk, aki eddig már néhányszor próbált egy „Sztrögoff”-előadása bejűtlni és ígygyeztet meg mindig nem koronázta siker. Az Ufa, Omnia és Corso éppen arra való tekintettel, hogy még eddig minden egyes előadásán képtelen volt néhány száz embert a pénztárról jenni nélkül elküldeni, egyháztározta, hogy a filmet még egy hétig műsoron tartja.

A napilapok hasábjai kritikában számozták be ennek a filmnek az értékeit és így mi felszabanduknak ezeknek mannyak az aól, hogy Moszkván nagy művésztörtel. Natalie Kozanok szépséges alakításáról és a rendezés két finanszíroklról beszámoltunk, de az a lény, hogy a három moziszínház igazgatósága egy hétre protogálta a filmet, köztételezen bizonyította annak, hogy ha van film — van hozzá közönség is.

Egy nap — 500.000 dollár

Az idei szezon legkiemelkedőbb mozieseménye kétségtelenül a „Ben Hur” című hatalmas filmprodukció lesz, amelynek előkészítelétől és kulisszatitkaikról az amerikai lapok nagyon sok érdekes adatot halmoznak össze. Négy hét alatt épült föl a kaliforniai Culver városka mellett a „Ben Hur”-ban szereplő hatalmas antiochiai cirksus, amelyben a világhírűvé vált kocsiverseny lejtőződik. A cirksus hossza 500 méter volt, magassága pedig 50 méter. Az arena két végét két hatalmas gladiátor-szobor mutatja, amelyek mindegyike 12 méter magasra nyúlnak.

A tizenkét versenyző, akik a hatalmas római kvadrilatka, négyesfogatokkal határozták, hogy álló hétig trenirozták a versenyre és a fővétel napján, amikor szaporai statisztika állt és állt a cirksus nézőterén, egész Hollywood és Los Angeles színeszerege résztvett a nézők sorában a fővételben.

A hatalmas fővétel Fred Nible, a rendező vezette, egy 20 méter magas paraszónai torony tetejéről, szécségek jellebokok és 129 telefonállomás segítségével. A fővételhez 48 fővételrepetet használtak. Néhány fővételrepetet a földbe építettek be és ottan vették föl a fővétel elzohánó fogatokat. A hatalmas színházról 20.000 méter nézetvívővétel készült.

A verseny hatodik körében nagyon veszedelmes összetűzés és bukás történt.

azonban Ramon Novarronak sikerült a szerencsétlenség vadul száguldo lovával kikerülni. A filmhírhíró Ramon

MOZI

Uj magyar film kerül a közönség elé

A régi jó békevilág visszatérést jelent a pezsgő, a kacaj, a Kallay-tráfi sokféle egyiptomi elárettájja és talán az is, hogy a magyar filmgyártást, amelynek gyökereit az 1914 előtti évekre nyúlunk vissza, újra föl akarják támasztani illetek és kevésbé illetek körök. Az állami filmgyártó akció mellett természetesen a magánemberek is foglalkoznak a magyar filmgyártás munkájával és ezek közül az a művészenber, aki minden évben — minden állami támogatás nélkül — közönség elé lépett eddig is egy-egy magyar filmnek, ide is befejezte programja első részét. Forgács Antal, a Gloria-filmgyártó igazgató-rendezője az a művészenber, aki valószínűleg fantasztikus a magyar filmgyártásnak és akinek új filmet csütörtökön kerül a közönség elé.

Forgács Antal az idén visszatért a népszínműhöz.

Gézy Istvánnak, az ismert népszínműíróknak, egyik legszebb és legismertebb drámáját, „Az örök mátkáját”, készítette el az idea

Forgács Antal és a filmjével egyben a magyar népszínmű renaissance-át is megteremtette. A drámai öröben és fordulatokban gazdag magyar film igazi, hamisítatlan magyar levegővel, pompás figuráival, nagy szerzői munkájával és technikai befejezettségével, kétségtelen bizonyítéka annak, hogy Magyarországon lehet igazi, valódi magyar filmet gyártani.

A film szereposztása legelőszóval és abból azt a két nevet ragadtuk ki, amely valószínűleg mátkájá lesz a filmnek. A két női szerepet Mátyás Erzsi és Somogyi Bogvy játsszák, akiknek föllépése a filmen különleges szenzációja lesz a jövő héten a moziműsoroknak.

Az orosz filmek teljesen politikamentesek

Aligha volt annyi hírlapi polémia még filmek körül, mint amennyit az orosz filmekről írtak, amelyeket a magyar közönségnek a Décsi-mozi, az Urania és a Capitol hoztak. Az első két film néhány héttel ezelőtt jelent meg

a legteljesebb sikerrel, de ezek csak kóstolók voltak, mert az orosz filmgyártás ezeknél sokkal magabiztosabb, nagyobb értékű termékeket hoz piacra.

Mint ahogy mindenből politikát csinálnak ma nálunk, az orosz filmekből is politika lett. Voltak olyan sajtó-organáknak, amelyek ezekben az orosz filmekben nem a filmet, hanem az orosz nézőket, azt nézték, hogy olyan országból kerültek ki ezek a művészi alkotások, amely ország politikai konstrukciója széges ellentétben áll a miénkkel, de elfelejtették azt megemlíteni, hogy a művészek — mint az orosz művészet minden ága mindenkorom — túlléptek és túlszárultak az eddig ismert filmművészi irányokat és névt.

Az orosz filmek — amint azt a közönség és a szak-

MOZI

emberek egyértelműen megállapították — teljesen politikamentesek.

Igazi exportáru ez az orosz filmözeg, amely különleges díszben és szórakoztató részesei a nézőket. A Décsi-mozi, Urania és a Capitol esztőtörték ismét egy orosz filmet mutat be „A vérmérvé” címmel, amely erőteljes, szinte a borzalomosságig menő fantáziával, de a legnépszerűbb módon politikamentesen fölépített, igazalmas dráma. Új moztvénnyel, új rendezői és művészi ötletek tarkították ezt a filmet, a színesek mind teljesen új, más és az embernél is emberibb stílusban játszanak és bizonyos, hogy aki objektíve és politikamentesen bírálja majd el ezt a filmet, csak a legteljesebb megelégedés hangján beszélhet róla.

Huru, mint Charlestonbajnok

Zoro és Huru ismét itt vannak, visszajöttek, hogy megint néhány órára fiderítsék a budapesti közönséget. Nem mindennapos, sahlonos díszeset az, amivel a budapesti közönség és általában egész Európa mozikközönsége ezt a két fiatal embert elhalmozza. Scheenström Carl és Harald Madsen a polgári neve a hosszúnak és a gömbölyűnek, akik egy dán cirksus pordnyárló kerültek a világot jelentő vászorra és ez a vászon számunkra valóban az egész világ szeretetét jelentette.

Zoro és Huru esztőtörték mutatkozának be a Rádus és a Palace műsorán legújabb filmükben és ismét be fogják bizonyítani, hogy megérdemelték azt a nagy kedveltséget, amelynek árvendtek és azt a várakozást, amely a közönség részéről minden új filmükkel szemben megnyilvánul.

Zoro és Huru megint új figurákat mutatnak be. A gömbölyű Huru mint Protzbadeni főkapitány szerepet és alakjától és külső megjelölésétől telhető összes tekintélyt összpontosítja a magus féltőleg befűtésében. Az egész film fénypontja az a hal, amelyet Protzbadenben rendeznek és amelyen a főkapitány is megjelenik, sőt nemcsak megjelenik, hanem fánél is, megpedig a legmodernebb charlestonon.

Huru mint charlestonbajnok fog bemutatkozni a jelenetben.

amely ilyetenképpen telve lesz a komikummal és a groteskséggel, amit csak Huru tud produkálni. A közönség

MOZI

Novarra négy fehérléptel menje, amelyek az egykori bécsi udvari menésből kerültek ki, szabályosan győztek, nemcsak a filmen, hanem a valószínűleg is.

A verseny alatt nagy szerzői kormányozott utók kísértek a versenykocsikba és ezekről készülték a verseny minden momentumának igazalmas fővételét. A hatalmas kocsiverseny napja — természetesen az előkészületek és az építkezések beleértve — 500.000 dollárba került.

NAGY SZŐNYEG VÁSÁR

valódi szőnyeg, argaman, ebedlő és futószőnyegek, paplanok, takarók, agy- és asztalterítők, függönyök, bűmlátás olcsón árusítatnak

Gyönyörű nyírott gyapjú ebedlőszőnyeg	76.— P.-től
Gyönyörű perzsaosztezőtő már	108.— P.-től
Remek ebedlőperzsa Tábris már	1000.— P.-től
Gyönyörű német perzsa össze-kötő már	36.— P.-től
Gyönyörű német perzsa ebedlő már	216.— P.-től

Fizetési könnyűlések! Aikalmi vételek! Kírákaiaimát saját érdekében tekintse meg

SCHILLINGER BÉLA
Budapest V/2, Teréz-kürt 15. sz. Alapítva 1906-ban
Árjegyzék ingyen és bérmentve

ZÁLOGCÉDULÁKAT Kiváltak, Ekzereket, brilliansokat békis-nél drágábban vász-
Székelly Emil Kíráy-51. (Székes-tomplannal szemben.) Telefon

Meinl-kávé

KÖZGAZDASÁG

A láthatatlan gyűrű egyre szűkebbre szorul körülöttünk

(A Reggel tudósítójától.) A székesfőváros közgyűlése hosszu ülésen keresztül vitakozott azon, vajjon elfogadják-e a nagybankok építési ajánlatát, amelyek kétségtelenül egy csapással fogják enyhíteni a főváros lakásbiárányát. De hosszú időre igen jelentős kockázatot rónak a városnak labosságára. Nem erről a kockázatról volt azonban szó a vitában, hanem arról, a — valljuk be — meglehetősen hű kérdéssről, vajjon a tervezett lakástömeget olcsóbban lehet-e s kell-e fölépíteni? A kérdés hű, mert hiszen azok a bankok, amelyek az építésre az ajánlatot megtehték,

kezükben tartják és ellenőrzik az építésre szükséges legfontosabb anyagok termelését

és nincs az a magavallalkozó a világon, aki léglát, cementet, vaszerendét s mindazt, ami ilyen nagytömegű építkezések véghezvitelére szükséges, magától a termelőtől olcsóbban tudná előállítani. Nem akadt senki a közgyűlésen, aki ezt a megrendítőt és igen szomorú tényt teljes ridegségében hangosan kijelentette volna. Hiába, a gyűrű egyre szűkebbre szorul körülöttünk, a láthatatlan gyűrűt, amelyet ottlenni lehetetlen. Ha házépítésről van szó, akkor kiderül, hogy

tégla, mész, vas és cement egy kézben van, ha élelmiszerről, hogy egyetlen erős és rideg kéz irányítja e nagyváros ellátásának tulajdonos részét és

tartja kezében a magyar élelmiszerexportnak nagyobbik felét.

Ugyanígy állunk

a szövettel, a ruhával, a bőrrrel, a szesszel, mindazzal, ami mindennapi életünkhez tartozik. Nem marad ki a láneból a műtrágyakartel sem, amely a mezőgazdaságot terbeli szinte kivédhetetlen drágításával. Egy-két nagyvállalat irányítja a piac állását, szabja meg a nyersanyagok árát, mint a bőrről, drágítja ezzel a húst s ugyanakkor a kéz termény árát a vácok segítségével a maga érdekeihez képest szabja meg. Mindtű kevesebb és kevesebb azoknak a nagyvállalatoknak a száma, amelyek függetlenül szabják meg üzleti politikájuk irányát.

egyre több és több vállalat vezetése gyűl néhány ember kezébe,

szürke és semleges nevek alá rejtőzött intézmények, ellenőrző és egyéb bankok segítségével irányítja a nagytömeget a megkissébedett ország egész ipari termelését, szabja meg szuverén fölényvel e megszegyenedett lakosság jövedelmének mely hányadrészt tartozik a pénztárába beszállítani. Amíg Magyarország egy nagy gazdasági egységnek volt a része, amelyen belül az erősen fejlett osztrák ipar látta el a maihoz képest nagyon alacsony vámvédelem mellett az ipari szükségleteket zömöt, addig a kartelek árártó hatása nem volt annyira érezhető. De ma, amikor a horribilis vámnak kínai talu mögött egy megnagyobbodott és meg nem üledett ipar möhöz étvágyt az alig fekezhető kartelek még jobban fölfokozzák,

a veszedelem, amely a fogyasztást fenyegeti, nagy és súlyos.

A magyar ipar a háboru óta lényegesen megnövekedett, az ipartelepek száma ma 2080-ról 3042-re emelkedett, de az ár, amelyet a lakosság csökkent jövedelme ellenére az előállított iparikkéért fizet, jóval nagyobb, mint amennyi a háboru előtt volt s a jövedelem megoszlásának aránya az ipar javára eltolódott, aminek legkialtobb bizonyítéka az, hogy a megnövekedett termelés és a növekedő árak ellenére, az ipari munkás átlagos évi jövedelme 1914 aranykoránál 112 aranykoronára, kevés híján 25%-kal csökkent.

A munkabér eszikken, a termék ára ellenben növekedik, ez a helyzet szignatúrája s a csúndben és a nyílvanosság elől rejtve növekedő kartelmozgalom ez a diszparitást, a jövedelemmegoszlásnak ezt a rut eltolódását egyre fokozza.

Az ipari koncentráció nem magyar, hanem általános európai jelenség. Nemesak Németországban alakulnak meg egyre-másra a nagy ipari trösztök, az individualista Anglia is kénytelen ehhez a módszerhez folyamodni, hogy a termelés olcsóbbá és tökéletesebbé tegye, különben nem tudja megállani a versenyt a világpiacra. De nálunk nem a termelés tökéletesítéséről és olcsóbbítételéről van szó.

A magyar ipari koncentráció nem egyéb, mint nyereségbiztosítás.

Nem osztalékbiztosítás — igazgatósági nyereség és állásbiztosítás. A kartel megszünteti a gondokat, nem kell haladástól, tökéletesítéséről gondoskodni, nem kell az igazgatónak törni a fejét, honnan és hogyan biztosítsa az osztalékot.

Az ország belső fogyasztása szabad vadászterület.

Védik a vácok s a verseny kikapcsolása. S ez a tilkos és nyílt kartelképződés lassan sürű és szívós hálóba szöv az országot. Egy hatalom az égben és egy a földön! Egy ur a politikában és egy ur a gazdaságban is! — ez itt a jelző.

× Három millió hosszulejáratu dollárkölcsonnt kap a magyar mezőgazdaság. A magyar pénzügyi kormány a Marshall, Field & Co. newyorki bankcéggel már hosszabb idő óta tárgyal egy mezőgazdasági kölcsön fölvétele fölül. Ezek a tárgyalások most sikeresen véget értek és az amerikai bankhoz 3 millió dollár kölcsönöt bocsát 15 éves lejáratúval és kedvező kamattöltételek mellett a magyar mezőgazdaság rendelkezésére. Ertesítésünk szerint a pénzügyi kormány a Harnsworth céggel is tárgyal ipari kölcsön kibocsátásáról és ez a kölcsöntárgyalás is sikerrel biztat.

× Mi lesz a hadikölcsönünkkel és a jelzálogos tartozásainkkal? A német birodalom költségvetése az 1927-28. költségvetési évre, amely az európai államok közül elsőnek jutott most nyilvánosságra, tíz milliárd aranyárka körül forog. E hatalmas összegnek majdnem husz százaléka, 1977 millió aranyárka háborus kötelezettségek teljesítésére szolgáló kiadás, amelyben azonban nemesak a Dawes-terv alapján fizetendő összegek foglaltatnak benn, hanem azok az igen tekintélyes összegek is, amelyeket a német birodalom a sebesült és rokkant harcosok ellátására fordít. Ebben az

összegeben benne foglaltatnak továbbá azok a kártérítések, amelyeket a német állam a háboru folytán külföldi államok vagyonalköbzása miatt kárt szenvedett polgárainak fizet. E kétmilliárd aranyárka kívül a német birodalom nem feledkezett meg egyéb háborus kötelezettségeiről sem, nem semmisítette meg egyetlen tollvándssal azokat a magánjogi kötelezettségeket, amelyek a márka értékeltelenedése folytán támadtak, a német állam nemesak hadikölcsönöknek egy részét fizeti, hanem kötelezte polgárait is arra, hogy a jelzálogos tartozások egy részét aranyértékben fizessék vissza. — A magyar állam költségvetésében mind ennek nyoma sem lesz. A mi költségvetésünkben háborus tartozások kiegyenlítése nem szerepel. Hála Istennek, ettől egyelőre megszabadultunk. De a magyar állam és az a bürokrácia, amely most megföllebbezetlenül intézi sorsunkat, a háborus fizetési kötelezettségektől való mentességünket nem használja föl arra, hogy más, ugyancsak háborus eredetű kötelezettségeit teljesítse. Sem a hadikölcsönök, sem a jelzálogos tartozások, sem a háborus nyugdíjak fölrértékeléséről nem hallatszák szó. A magyar állam költségvetésében a háboruból származó kötelezettségek továbbra is elenyésző kis hányadát fogják fölemészteni a bevételeknek, nem husz, nem is tíz, még csak nem is öt százalékot, ha csak hatalmasan megduzzadt hivatalnokseregünk eltartását és foglalkoztatását, amely a magyar állam bevételeinek több mint negyven százalékát fölemészti, a háborus kiadások közé nem sorozzuk.

LESZALLITOTT ARON

MICHELIN-PNEU

LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB AUTOFOLSZERELÉSEK

TELEFON:
21-97

NAGY JÖZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 31

**Szőnyegvevők
figyelmébe!**

Valódi

perzsaszőnyegek

nagy választékban, közvetlen behozatal Keletről

I-a magyar perzsaszőnyegek,
Kilim (torontáli) szőnyegek,
Angol Buklé és minivelour futószőnyeget,
Moket szelön- és asztalterítők,
Eredeti Argaman-szőnyegek

3½, 4½, 4x5 m. méretekben is

Mérsékelt olcsó árak!

Régi szolid cég!

Alapítva 1844-ben

◀Fizetési könnyítések!▶

Polgár Hugó és Emil

Budapest V, Gróf Tisza István-utca 18. szám
volt Furdó-utca, Sas-utca sarok

Ne törje a fejét! a legszebb újévi
ajándék egy magyar könyv

Radó Olga
művészi kötésben

A legizlésebb és legolcsóbb könyvkötészeti
műhely. Budapest IV, Régi posta-utca 7. sz.

**Legjobb egyiptomi
cigaretta-
gyár**

Kyriazi Frères, Cairo

Imperator

Elit

Iris

már 1600 koronától kaphatók KALLAY különlegességi tőzsdéjében

LEG erősebb **ITAL** az Ab-**SYNT**
jobb **ANÓTELEP** csak a **SYNT**
SYNTMŰVEK, BUDAPEST VIII, HUNYADI-UTCA 29. SZÁM
60 Váltos 95.000 korona, 90 Váltos 135.600 korona

VASÁRNAPI SPORT

Fiatal vivógárdánk remek küzdelemben diadalmaskodott a „Spárta“ kardversenyén

Favoritverés ar egész vonalon — Győzött Kalmár István

(A Reggel munkatársától.) Rög nem látott előkelő közönség előtt, amelynek soraiban hosszú pauza után dr. Fuchs Jenő kétszeres világbajnokunk is helyet foglalt, zajlott le a Spárta AC kizárásos kardversenye 62 kvalifikációs versenyzőnk részvételével vasárnap este a Vas-utcai felső kereskedelmi iskola ragyogó tornacsarnokában. A döntő küzdelmek idején a nagy krekkék már „civilben” voltak, mert az ifjú gárda legelősebbje az előmérkőzések során sorra verték a favoritokat.

Igy kísért a döntőtől Schröder Gyula, dr. Gfeller Antal, Kalniczky, stb. A végküzdelmekben az utolsó asszójig izgalmas harc folyt.

Kalmár és Eckl fej-fej mellett küzdött.

Végül Kalmár került az élre, aki Eckl 4:1-re verte. Sorsdöntő asszóját azonban Páll dr.-ral vívta.

Páll már 2:0-ra vezetett, amikor

Kalmár nagy rutinjával és hibátlan közbe-támadásával megfordította a küzdelem sorsát, 4:1-re verte veszélyes ellenfelét.

A második helyezett, Eckl finom pengevezetésével tünt ki. A szegedi Markovics pedig, akinek stílusa Lichtenekerre emlékeztet, már másodszor jutott fővárosi verseny döntőjébe s ezzel magas kvalitásokról tett tanúságot.

Részletes eredmények:

Gyűztes: Kalmár István MAFC 6 győzelemmel, 2. Eckl Viktor RAC 5 győzelemmel, 3. Markovics József Szekedi VE 4 győzelemmel, 4. Szűcs Géza dr. NVC 3 győzelemmel, 5. Pápy Frigyes dr. MAC 3 győzelemmel, 6. Páll István dr. RAC 3 győzelemmel, 7. Fiala Ferenc MAC 2 győzelemmel, 8. Doross György dr. RAC 2 győzelemmel.

A győztes Budapest székesfővárosi remekművi sorlegelő nyerte el a helyezettek pedig Beck Ernő, Kiss Árpád, Kovács József, Macher Béssó, Wálder Gyula és a Spárta AC által felajánlott díszlejtődiplámákat kapják elismerésül.

A zsűri Dénes Károly, Fuchs Jenő dr., Garay János és Kovács György dr. elnöksével jól funkcionált.

A mintaszéria rendezett viadalt Balázs Aurél, Deák Lajos, Kiss Árpád, Luk Pál és Sugar József farszereplésével.

Meglepő eredményekkel végződött a főiskolai fődöttpálya atletikai verseny

Grosz volt a nap hőse. — Humoros stafétafutással végződött a viadal

(A Reggel tudósítójától.) Két hét múlva, január 21-én legkiválóbb főiskolák atletikái Berlinben startolnak egy városközi fődöttpálya viadalon, amelyen a német főváros jeles egyetemi versenyzői lesznek az ellenfelek.

Ere való tekintettel már hónapok óta szorgalmas tréning folyik nálunk az Iparcsarnokban, amelyet dr. Rezsényi Béla, a m. kir. kiállításügyi kirendeltség vezetője nagy előzetesnyeréssel becsatolt a főiskolai sportszövetség rendelkezésére.

Vasárnap délután az Iparcsarnokban válogató jellegű verseny volt, a startnál a polgári egyesületek jól ismert atletái is megjelentek, akik közül:

Grosz MTK volt a legeredményesebb.

A fapadlózott, 170 méter kerületű és csak 12 méter sugárú pályán a 2000 méteres síkfutásban

teljesen szertart győzött.

Mögötte klubtárs, Ferihegyi helyezkedett el, aki a koran finishez Bellonit is megverte.

A főiskolások küzdelmei magas színvonalon állottak és nem egy meglepetés érte a már régen „beérkezettet”. A legnagyobb szenzáció a bajnok Balogh versenye a tévalgyásban.

A három órán át tartó viadal utolsó száma az olimpiai staféta volt, amelyben a döntős atleták elindultak nélkül, hogy — staféta bajnoki lettek volna. Csak 500 méter lefutása után vették észre ezt az agilis rendezők és a hamar előkerült származékot röptében — elég „szabálytalanul” és a közönség nagy derültségére adták át a küzdő feleknek, akik közül az egyik el is vesztette a botot és ezzel a versenyt a — B) csapat terhére.

Részletes eredmények:

I. Meghívásos 70 m-es főiskolai síkfutás: 1. Szokolai Ferenc (DGASE) 8.4 mp. 2. Paizt (BEAC) 8.5 mp. 3. Zsitvay (LASE) 8.6 mp.
II. Magasvárás, I. és II. oszt.: 1. Balogh Lajos (MAFC) 17.0 cm. — II. oszt.: 1. Barsalmassy Antal (BEAC) 165 cm. 2. Székelyhidai (LASE) 165 cm. 3. Tóth (LASE) 165 cm. A meghívásos magasvárásban: 1. Tranzer (KEAC) és Balogh (MAFC) 170 cm.
III. 70 m-es síkfutás: 1. Sngár István (KAOF) 8.4 mp. 2. Nagy (FTC) 8.6 mp. 3. Kurucz (MTK) 8.8 mp.
IV. Meghívásos 1000 m-es főiskolai síkfutás: 1. László

Endre 2 p. 53.4 mp. 2. Magdiés (MAFC) 2 p. 58.6 mp. 3. Remecz (BEAC) 2 p. 55.2 mp.

V. 100 m-es II. oszt. gátfutás: 1. Ferenczy Ödön (MAFC) 53.3 mp. 2. Zsitvay (LASE) 55.5 mp.

VI. 2000 m-es síkfutás, I. és II. oszt.: 1. Grosz István (MTK) 9 p. 27.8 mp. 2. Belloni (MAC) 9 p. 36.2 mp. — II. oszt.: 1. Ferihegyi (MTK) 9 p. 35.2 mp. 2. Horváth (BTC) 9 p. 32 mp.

VII. Meghívásos 70 m-es ifjúsági gátfutás: 1. Várnai (MTK) 10.9 mp. 2. Balogh (MAFC) 11.3 mp.

VIII. 70 m-es gátfutás: 1. Dénes Emil (MAFC) 10.1 mp. 2. Somfai (MAC) 10.1 mp. (Két gátat döntött.) 3. Szokolai (DGASE) 10.7 mp.

IX. Távolugrás, I. és II. oszt.: 1. Balogh Lajos (MAFC) 6 m. 49 cm. — II. oszt.: 1. Paizt János (BEAC) 6 m. 42 cm. 2. Szokolai (DGASE) 6 m. 39 cm. 3. Lóvi (MTK) 5 m. 84 cm.

X. Olimpiai (1900-2000-3000 m.) stafétafutás meghívott főiskolai csapatoknak: 1. A) csapat (László, Paizt, Zsitvay, Dénes) 4 p. 17.2 mp.

A berlini összehasonlásra vonatkozóan dr. Garay Jenő, a Főiskolai Sport Szövetség főtájkára, a következőket mondott:

— Nem megannyi erőmes eredmények Berlinbe. Az elő-jelöklől illetve az ellenfeleink képességeit ismerve azonban, legalább is döntetlen eredményt várnék.

Kik képviselik színeiket a berlini főiskolai viadalon? A Főiskolai Sport Szövetség vezetősége vasárnap este hosszas tanácskozás után egyhangúan megállapodott abban, hogy kik utaznak fől Berlinbe az első Berlin—Budapest fődöttpálya főiskolai viadalra. A lista a következőképpen fest: 70 m-es síkfutás: Paizt (BEAC), Zsitvay (LASE); 70 m-es gátfutás: Dénes (MAFC), Balogh (MAFC); 1000 m-es síkfutás: László Endre, Remecz (BEAC); magasvárás: Balogh (MAFC), Barsalmassy (BEAC); súlydobás: Barsalmassy (BEAC), Tóth (LASE); olimpiai stafétafutás: Magdiés (MAFC), Paizt (BEAC), Zsitvay (LASE), Ferenczy (MAFC).

legkiválóbb, akinek a keze alatt nagyszerű fizikum és szép jövőre hivatott társaság dolgozik.

A küzdelmek hevesesget a legjobban az bizonyítja, hogy nagy mérkőzés közt át végződött küttéssel, de ebből csak egy esik a vasutasok javára.

Részletes eredmények:

Kubinyi NSC győz. Enokos B. Vasutas ellen; Fuchs NSC gy. Csöngy B. Vas. ellen; Bokody B. Vas. gy. Magyar NSC ellen k. o-tal; Weisz NSC gy. Csöngy III. B. Vas. ellen k. o-tal; Gelb NSC gy. Pázmány B. Vas. ellen k. o-tal; Michalki NSC gy. Csöngy B. Vas. ellen k. o-tal; Scher NSC gy. Oláh B. Vas. ellen; Kreesmár B. Vas. gy. Scher I. NSC ellen.

Végéredményben tehát az NSC gárdája 12:4 arányban verte a Budapesti Vasutas legénységét s ezzel kvalifikálta magát a további küzdelmekre.

A nemzetiek főlényes szereplése Schenk Imre intéző, továbbá Gelb és Königstein amatőrtrénerek érdeme.

A bécsi futball sikere Franciországnban. Párisi tudósítók jelentik: Vasárnap az Admia (Bécs) legyőzte a bajnok Red Star (Páris) 3:1 arányban.

Bordeauxból távüvöztek: A Siamering (Bécs)—Bastienne Sport Club mérkőzés 7:2 arányban a bécsi klub javára végződött.

Világbajnok ping-pong játékosaink újabb győzelme Berlinben

Berlin, január 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap egész napon át élénk élet uralkodott a Gelb-Weiss klubban. A lebonyolítandó mérkőzések nagy száma miatt

éjjelig csak a férfi párosversenyt sikerült befejezni, amelyet a magyarok egymás között lntették el.

A Mechlories—Kehring-pár csak öt kemény setben tudta felülmúlni 2:1:1, 2:1:8, 2:2:1, 2:2:0 arányban a Bellák—Glompárt legyőzni.

A Gelb-Weiss klub díjazott folyó férfi egyes versenyben Mechlories és Bellák az utolsó forduló előtt állnak.

Messze van még a döntőtől a német bajnokságról folyó küzdelem. A férfi egyes bajnokságban Weizert és Bellák a harmadik fordulóban tartanak, lejjebb Glanz, Pospischil és Freudenheim küzdenek az előbreljutásért.

Eötvs Zoltán többszörös korcsolyázó bajnokunk vasárnap is győztes szerepelt Bécsben. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Bécsi Korcsolyázó Egylet szombatban és vasárnap nagy közönség jelenlétében rendezte nemzetközi gyorskorcsolyázó versenyt. A nagydíjat Jungblut (Bécs) nyerte el erős küzdelem után Moserrel szemben. Fontosabb eredmények: Meghívás verseny 500 méteren: 1. Moser (Bécs), 2. Schilling (Bécs), 2. Ortner (Bécs). 4. Eötvs (Budapesti Korcsolyázó Egylet), 1000 méteren: 1. Moser, 2. Ortner, 3. Peliseck, 4. Janek, 5. Kaiser (Budapesti Korcsolyázó Egylet), 1500 méteren: 1. Moser, 2. Jungblut, 3. Peliseck, 4. Ortner, 5. Eötvs. A Korcsolyázó Egylet nagydíja 500 méteren: 1. Moser, 2. Schilling, 3. Kaiser, 4. Janek.

Nagy vereség érte a Vasasokat

(A Reggel tudósítójától.) A még mindig erőszakolt Téli Kupa-mérkőzések a vasárnapi hidegben győzőre érdeklődés mellett folytatódott. Hogy ezekben a meccsekben milyen kevesen a sportolók, azt legjobban igazolja: a Vasasok váratlanul nagyarányú veresége a III. ker. TVAC-ot, amely

amely egyáltalában nem főd az érvízszonyokot.

A Ferencváros—Újpest és a Kispeszt—Nemzeti mérkőzések az előkelő minimális gólarányú győzelemmel végződtek.

Ferencváros—Újpest 3:2 (3:1). Ülőit. — Bíró: Schiesler. Az Újpestek támadásával kezdődik a küzdelem. A 4. percben Jeszmas bombázott Huber csak korrerre tudja kitolni. Elefelül a zöld-fehérek sorozatos ellenállásokkal többször megközelítik az ellenfél hálióját és Kohut remek szabadrugása csaknem két év, de Beneda korrerre nyomja a veszedelmes labdát. (13 p.) Ezután ismét a lila-fehérek kerülnek frontba és a 20. percben P. Szabo révén

Jeszmas hat lépésről belővi a vezetést 2:0:1.

Pár perc múlva Beneda Rászó beadása szánt 25 méteres labdáját könnyűenme fojza és a labda a háliót fut: 1:1. Ferencvárosi félszabályos labda 13. A 24. percben Fuhrmann a Kis idő múlva Jeszmas térdrugója Bukovit, aki percekre barekötözéssel váltik. Utána erőteljes ferencvárosi támadások következnek és a 30. percben

Kohut ideális labdájával Rászó a hálóba fut: 3:1. Félidő: 3:1.

A mérkőzés második fele durva faultokkal kezdődik s ezért a szabadrugások tömege rontja a küzdelem esélyeségét.

A 12. percben Kohut veszedelmes akciója nyomán

nagy kavargás támad Beneda előtt, de az elszánt védelem az utolsó pillanatokban sikeresen lép közbe.

Változatos játék után a 21. percben Hungler II. a 16-os vonalon belül elgáncsolja Wilhelmot. A megöltélt licen-csévost Jeszmas szabályszereken belővi: 3:2.

A 38. percben Péter megugrja Rászót, amiért a bíró kiállítja Péter a stadion szabályszereken jászó. Rászó kapás-ból hatalmas erővel varja a kapura, de Beneda bravuros robusztussággal megemti a hálióját.

III. ker. TVAC—Vasas 6:0 (3:0). Ülőit. — Bíró: dr. Juhász. Az első perctől kezdődően a budaiak voltak a mezőny urai.

A vezetők gól a 8. percben Dröszler révén Skvarek lövéséből esett: 1:0.

Nagygyőros „Vasas-élet” után szabadrugásból Horváth 2:0-ra javít (29 perc). Majd Dröszler egy-nyi játékkal megzseri csapatának a harmadik góli is: 3:0.

A Vasasok ellentámadásából mindössze három korrert sikerül elérni.

A 16. percben Rottler durva játék miatt a bíró kiállította. Félidő: 3:0.

A második 45 perc Vasas-támadásokkal kezdődik, de csak pár korrer az eredmény. Majd a 12. percben Horváth mérkőzésvezetőből 4:0-ra emeli a gólarányt, sőt 6 rugás az ötödik góli is: 5:0. 60. percben

Ezután perc percre újabb fölláng a Vasas-lökésed, de megint csak korrerokban jelentkezik a lendület. Az utolsó500 méteren Lennert behálítja a végéredmény: 6:0.

Kispeszt—Nemzeti 3:1 (2:0). Ülőit. — Bíró: Vicsenik. A mérkőzés első felében a kispesztiek, a másodikban a nemzetiek voltak frontban.

A vezetők góli Szabo útja: 1:0 (16 p.). Majd Skalitzer felezőből eszt a kispesztiek második góli: 2:0 (27. p.). A második félidő 30. percben Rémy II. lötte a nemzetiek egyetlen góliát: 2:1.

A „Téli Kupa” állása: 1. Ferencváros 6 ponttal (9:5), 2. Vasas 6 ponttal (12:11).

A pestkörnyéki körmérkőzés utolsó útközében Sorok-sár győzött 2:1-re Pesterzsébet felől.

Bécs futball. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A „Téli Kupa” vasárnapi döntőjében a Praterben levő sportpályán a Wecker győzött a Slovan ellen 3:1 (1:1) arányban.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató „Világosság” könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

Öt boxolót leütöttek a régi képviselőházban

(A Reggel tudósítójától.) A boxcsapatbajnokság elő-mérkőzéseit folytatt a vasárnap este a régi képviselőházban a Nemzeti Sport Club és a Budapesti Vasutasok SE reprezentánsai között.

Az első összehasonlást kezdve az NSC gárdája vezetkedett, amelyben

Gelb Miklós a legtechnikásabb versenyzőnek bizonyult.

A fiatal vasutas-láborban Bokody amatőrtréner volt a

Hírüvny ellen

Lysosform

Szolgái, pénzbeszedői, házfőlügyelői, portási, kézbesítői

állást vállalok kitűnő referenciákkal. Esetleg kaulcívól is. Válaszok Bányász István névre

A Reggel kiadóhivatalához címzendők

Hozott anyagból férfiinget is készítek esőrendű férfiinget

Fehérneműszalon

Röfk Szilárd-utca 19. sz., II. em. 18